

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], tanskoletne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], za tujino 30[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračama. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. škat. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 65

Ljubljana, četrtek, dne 19. marca 1931

Leto II.

Vsa Poljska slavi danes god svojega osvoboditelja maršala Piłsudskega

Novi avstrijski poljedelski minister

Dunaj, 18. marca. d. Ministrski svet je danes opoldne sklenil, da bo imenoval glavnega ravnatelja vošlauske tovarne za tkanine in predsednika neunkirchenske zveze industrijev Edgarja Penziga-Franca za predsednika upravne komisije avstrijskih zveznih železnic. S tem je to vprašanje rešeno in sedanjemu predsedniku dr. Dollfussu dana možnost, da odstopi s svojega mesta. Sedaj je tudi mogel zvezni kancelar dr. Ender končnoveljavno predložiti zveznemu predsedniku demisijsko prošnjo zveznega ministra za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Thalerja, ki jo je ta pred nekaj dnevi izročil zveznemu kancelarju v ta namen. Zvezni predsednik je na prošnjo za odstop pristal. Državna kmečka zveza je zveznemu kancelarju priporočila, naj predlaga zveznemu predsedniku dr. Dollfussu za namestnika ministra za kmetijstvo dr. Thalerja. S poizvedovanjem v kmetijskih in gospodarskih krogih je zvezni kancelar doznal, da se ti krogi s tem predlogom strinjajo, in sam zvezni kancelar smatra dr. Dollfussu za moža, od katerega smejo pričakovati, da bo baš v sedanjem za kmetijstvo tako težkem času prinesel s seboj potrebno strokovno znanje in inicijativo. Zato je tudi predsedniku republike predlagal dr. Dollfussu za novega zveznega ministra za kmetijstvo in gozdarstvo in tudi na ta predlog je zvezni predsednik pristal. Dr. Dollfuss je bil že danes zaprišežen.

Obsodba vojaških puntarjev na Španskem

Madrid, 18. marca. AA. Proti pričakovanju je vojno sodišče v Jaci obsodilo na smrt samo kapetana Sedileso. Drugi štirje kolovodje upora so bili obsodeni na dosmrtno ječo, dasi je predlagal državni pravdnik tudi za te obtožence smrtne kazni. Ostalih 72 obtožencev je bilo po večini obsodjenih na 20 let prisilnega dela v kolonijah. Vsem obtožencem, razen Sedileso, je sodišče priznalo olajševalne okoliščine. Razsodba ni še razglašena, ker jo mora še potrditi vojaško pokrajinsko poveljstvo. Časopisje meni, da bo kralj kapetana Sedileso pomilostil.

Madrid, 18. marca. AA. Vojno sodišče je obsodilo na smrt izmed 81 častnikov, ki so se udeležili zarote v Jaci, edinega kapetana Sedileso. Državni pravdnik je zahteval več smrtnih obsodb, ki so pa bile izpremenjene v daljše zaporne kazni. Kapetan Arguelles je bil obsodjen na tri leta, poročnik Cordellini na 6 mesecev, poročnik Martinez pa na dve leti. Mnogi podčastniki so bili oproščeni.

Madrid, 18. marca. AA. Kralj Alfonz je pomilostil kapetana Sedileso, katerega je vojno sodišče obsodilo na smrt.

Otvoritev srednje-evropske gospodarske konference

Dunaj, 18. marca. AA. Današnji otvoritvi srednje-evropske gospodarske konference so prisostvovali tudi diplomatski predstavniki vseh zainteresiranih držav. Našo državo je zastopal naš dunajski poslanik dr. Grga Andjelinić in tajnik poslaništva dr. Stanko Erhartič. Kot opazovalca je delegiralo naše ministrstvo za trgovino in industrijo in zavod za pospeševanje znanja trgovine našega častnega konzula na Dunaju M. Simića.

Nemški železniški material za Rusijo

Berlin, 18. marca. AA. Kakor poročajo listi, namerava uprava sovjetskih železnic nadaljevati in končati pogajanja o nakupu nemških lokomotiv in železniških voz. Ta pogajanja so odposlanci ruskih železnic pričeli že pred meseci. Sovjetska Rusija bi bila pripravljena kupiti od nemških državnih železnic preseček 500 lokomotiv in 5000 vagonov. Skupno gre za posel v znesku 40 do 50 milijonov mark. Nemške vozove bi predelali in preuredili za širino ruskih železnic v nemških tvornicah.

Normalizacija odnošajev med Poljsko in Nemčijo

Velik ekspeze ministra Zaleskega povodom debate o pogodbah z Nemčije - Pogodbe so v interesu vse Evrope - Okrepitev mednarodne varnosti, ki je brezpogojno potrebna za razvoj Evrope

Varšava, 18. marca. AA. Pri debati v senatu o ratifikaciji haaških sporazumov in likvidaciji nemških posestev na Poljskem ter trgovinske pogodbe med Nemčijo in Poljsko je imel poljski minister zunanjih zadev Zaleski velik govor.

Najprej je izjavil, da prav nič ne poudarja kritike, ki jo bila izrečena zoper omenjene pogodbe z Nemčijo. Vsaka mednarodna pogodba se mora kritizirati. Vsaka je namreč po svojem bistvu kompromis, ker je kompromis edini način reševanja mednarodnih zadev. Če naj bo kompromis trajen, je treba stremeti za tem, da se bremena enako razdele na obe stranki. Če tega ne bi bilo, bi se ona stranka, ki bi se čutila prikrajšana, poslužila prve prilike in odpovedala pogodbo.

Nato je minister opisoval ugodne in neugodne strani teh pogodb z Nemčijo in u-

gotovil, da je bil dosežen pravičen kompromis. Take dvostranske pogodbe imajo več pomena kakor samo konkretne, ker učinkujejo na mednarodne odnose sploh.

Iz navedenih razlogov je minister za to pogodbo med Poljsko in Nemčijo. Največ neposrednih koristi li v tem, da se normalizirajo trgovinski odnosi in zato hkrati tudi gospodarske razmere v obeh državah. Poljska in Nemčija štejeta skupaj domala 100 milijonov prebivalcev in vsaka pogodba za toliko ljudi je vredna velike pažnje. Razumljivo je, da javno mnenje za pogodbe takega obsega ne more biti indiferentno, kadar gre za interese vse Evrope. S temi pogodbami se okrepi mednarodna varnost, ki je brezpogojno potrebna razvoju Evrope. Z okrepitev mednarodne varnosti pa se utrdi tudi varnost Poljske same. Tako prispevajo te pogodbe k splošnemu miru in redu.

Na podlagi vsega tega minister upa, da bo poljski senat ratificiral pogodbe in tako dal nov dokaz, da Poljska iskreno želi sodelovanja pri delu za obnovo Evrope.

Berlin, 18. marca. AA. Ker tranke sredine zahtevajo, naj se trgovinska pogodba s Poljsko predloži državnemu zboru pred Veliko noč, so ekstremistične stranke, narodni socialisti in nacionalisti, sklenili, da se bočjo v tem primeru vrne v zbornico in skušale poraziti vlado na parlamentarnem polju. Takozvana narodna opozicija meni, da je trgovinska pogodba s Poljsko nemški »no sedelstvu škodljiva. Poročajo, da se bodo te ekstremistične skupine glasovale o tej pogodbi ponovno od anile iz parlamenta. Položaj za nemško vlado je toliko bolj resen, ker so proti trgovinski pogodbi tudi manjše vladne skupine.

Nezadovoljstvo s pomorskim sporazumom v Franciji

Clanek Paula Boncoura v »Journalu« - Nezadovoljstvo nekaterih francoskih krogov je upravičeno - Italija ne bo nikdar odnehala od zahteve po pomorski enakosti s Francijo - Stališče Amerike

Pariz, 18. marca. AA. »Le Journal« priobčuje komentar Paul Boncourja o pomorskem sporazumu med Italijo, Francijo in Anglijo. Pisec pravi, da sta Anglija in Italija s to pogodbo popolnoma zadovoljni. Nezadovoljstvo, ki vlada v nekih francoskih krogih, pa tudi ni brez podlage. Pogodba bo vsekakor olajšala uspeh obče konference za razorožitev. V ostalem pa samo odlaga vprašanje francosko-italijanske paritete, čigar načelo Italija že zaradi prestiža nikoli ne bo opustila. Pisec končuje svoja izvajanja s tem, da naj bi zainteresirane države sprejele za področje Sredozemskega morja posebno locarno pogodbo, ki postaja nujna posledica razorožitvene politike.

London, 18. marca. n. Snoči je sem prišel ameriški senator Morrow, kateremu je ameriška vlada poverila zaupno misijo. ki jo mora izvršiti v Parizu in Rimu. Ta

misija je v zvezi s francosko-italijansko-britanskim pomorskim sporazumom. Snoči je Morrow v spremstvu ameriškega poslanika v Londonu Dawesa posetil Hendersona in se z njim dve uri razgovarjal. Posvetovanja se je udeležil tudi prvi lord admirala Alexander.

Današnji listi so poročali, da bo Morrow nadaljeval svoja posvetovanja s Hendersonom in Alexandrom vse do sestanka pomorskih strokovnjakov in da se bo kot opazovalec za Ameriko udeležil tega sestanka. Poučeni krogi menijo, da je angleška vlada sprejela ameriško tezo, po kateri angleško-francosko-italijanskega sporazuma ne bi vezali z londonskim pomorskim paktom, marveč da bi ga sestavili s posebnim diplomatskim aktom, ki bi ga ne bilo treba parlamentarnim potem ratificirati.

Rim, 18. marca. AA. Francoski poslanik

de Beaumarchais je podpisal novo pogodbo med Francijo in Italijo o carinskem režimu za italijanska vina, ki jih uvažajo v Francijo.

London, 18. marca. d. »Reuters« poroča, da so francoski in italijanski izvedenci dospeli v London, kjer bodo jutri sodelovali pri končnoveljavni redakciji pomorskega sporazuma.

Pariz, 18. marca. n. Italijanski zunanji minister prispe v Pariz že v soboto. Listi menijo, da je to velikega pomena, ker je hotel Grandi pokazati posebno prijateljstvo Italije napram Franciji. »Journal« in »Oeuvre« pravita, da pride Grandi v Pariz prej, nego je bilo določeno na povabilo same francoske vlade. Tako se namerava izogniti intervenciji Velike Britanije, ki bi pogajanjem bolj škodila nego koristila.

Politični položaj v Nemčiji

Važno posvetovanje notranjih ministrov nemških dežel o ukrepih proti desničarskemu radikalizmu — Proračun zunanjega ministra sprajet

Berlin, 18. marca. Današnja konferenca notranjih ministrov večjih nemških dežel, ki je zasedala pod predsedstvom državnega notranjega ministra dr. Wirtha, se je oavila z notranje-političnim položajem in se je posebno ozirala na desničarsko radikalno udejstvovanje kakor tudi na protiversko hujskanje. S temi vprašanji so se bavili zelo podrobno in so prišli do popolnega soglasja v naziranju, da je potrebno proti vedno naraščajočemu ščuvanju in izgredom v političnem in kulturnem oziru nastopiti z vsemi sredstvi, ki so na razpolago. Ugotovljeno soglasno naziranje ministrov posameznih dežel bo podlaga za skorajšnji razgovor državnega notranjega ministra z državnim kancelarjem, nakar se bodo sklenjeni ukrepi izvedli.

Berlin, 18. januarja. AA. Parlament je sprejel po drugem čitanju proračun ministrstva za zunanje zadeve. Komunisti so stavili predlog o nezaupnici zunanjemu ministru dr. Curtiusu. Zbornica je predlog komunistov odklonila. Komunisti so stali nato predlog, naj zbornica dezavuirajo izjavo zunanjega ministra o ponovnem kolonialnem udejstvovanju Nemčije. Tudi ta predlog je zbornica odbila. Zunanji minister dr. Curtius je izjavil, da bo najbrže po veliki noči imel večji govor o zunanje-političnem položaju. Poslanec centra dr. Schreiber je v debati zahteval, naj bi zaščita nemških manjšin v inozemstvu ne bila prepuščena sami sebi, marveč je treba inozemstvu pokazati, koliko stori Nemčija

za svojo poljsko in dansko manjšino.

Berlin, 18. marca d. Državni kabinet se je danes popoldne sestal k seji, na kateri je državni zunanji minister dr. Curtius poročal o svojih dunajskih posvetovanjih. Dunajska pogajanja so po njegovi izjavi imele v prvi vrsti gospodarski in trgovinski politični značaj. Med nemškim in avstrijskim zunanjim uradom je bilo doseženo soglasje naziranja, da je treba, če bi ženevska konferenca o carinskem premirju ne uspela, stremeti za regionalnim sporazumom med posameznimi evropskimi državami. Pri tem se, kakor je dr. Curtius naglašal, nemški interes osredotoča na evropski jugovzhod in most na Madjarsko in v Jugoslavijo je tudi v tem slučaju Dunaj.

Hamburg, 18. marca. AA. Zaradi umora komunističnega poslanca Henninga je prišlo v hamburškem deželnem zboru do velikega spopada med komunističnimi in narodnimi socialističnimi poslanci. Predsednik je bil prisiljen poklicati na pomoč policijo, ki je napravila re. 7 komu. istov so izključili za delj časa iz sej. Nato je predsednik imel spominski govor za umorjenim in pozval državljan naj preprečijo nasilnosti, ki so nevarne kulturnega na roda.

Chaplinov odhod z Dunaja

Dunaj, 18. marca. AA. Listi poročajo, da odpotuje filmski igralec Charlie Chaplin nocoj ob 22-20 v Benetke. Na našem poslaništvu je vzel vizum za Jugoslavijo.

Major Rekalov podlegel ranam

Beograd, 18. marca. I. Včeraj okrog osme ure zjutraj je bomba, ki je eksplodirala v Nemanjini ulici, težko ranila majorja Leona Rekalova, večjega vojaka in strokovnjaka za razstrelivo. Rekalov je, ko so mu sporočili o dogodkih, takoj odhitel v Nemanjino ulico, da demontira poslednji eksplozivni zabo. Ko je pristopil a peklenskem stroju, je ta eksplodiral in mu raztrgal desno nogo in desno roko. Hrabrega častnika so takoj prepeljali v bolnico. Tu se je izkazalo, da je izgubil mnogo krvi in a je potrebna transfuzija. Kljub transfuziji krvi pa je njegov organizem vedno bolj slabel. A niso še izgubili nade, da ga rešijo. Njegov duh je bil silen do zadnjega diha. Niti za hip ni potohl.

Davi ob 8.35 je podlegel ranam. Ob njegovi smrtni postelji so bili zbrani vsi njegovi prijatelji in njegova žena. Z majorjem Rekalovom je legla v grob še ena žrtev naših vojašnikov in še en vzor ljubezni do domovine.

Včerašnje stanje vode po rekah

Beograd, 18. marca. AA. Hidrometrično poročilo hidrotehničnega oddelka ministrstva za gradnje o stanju naših glavnih rek dne 18. t. m. Donava pri Passau stagnira, med Bratislavo in Novim Sadom pada, od Zemuna navzdol nekoliko raste. Med Beždanom in Novim Sadom je vodostaj Donave 839 do 221 cm pod maksimalnim vodostajem. Okoli Zemuna 177 cm pod maksimalnim vodostajem.

Drava od Maribora do izliva pada, Tisa od Sente malo raste, pri Titlu stagnira, Sava od Zagreba do Jasenovca pada, pri Brodu malo raste, pri Rači malo pada, v Beogradu pa nekoliko raste.

Vodostaj Save pri Jasenovcu je 20 cm, pri Brodu 21 cm, pri Mitrovici 81 cm pod maksimalnim vodostajem. Pri Sabcu je 14 cm nad maksimalnim, pri Beogradu pa 146 cm pod maksimalnim vodostajem.

Maršal Josip Pilsudski

Na Madeiri v Atlantskem oceanu preživlja že od Božića svoj dopust daleč od razburkanega političnega življenja v domovini prvi maršal obnovljene bratske Poljske Josip Pilsudski, ki praznuje danes svoj god.

Rojen je bil leta 1867 v Zulavu na Litvi v vilinskem kraju, na Litvi, ki je dala Poljski toliko vodilnih duhov. Rojen je bil v dobi, ko se še niso pozabili žalostni dnevi ponesrečenega zadnjega poljskega ustanka iz leta 1863, zakaj marsikatera poljska družina je žalovala za sinom, očetom, bratom, ki je trohnel v groznih katorgah vzhodne Sibirije. Mati, izredno energična in izobražena žena, velika poljska patrijotinja, je v mladem svojeglavem mlademu Pilsudskemu zanetila žar neugasljive ljubezni do nesrečne, nesvobodne Poljske. Po dovršeni ruski gimnaziji v Vilnu, kjer je marsikaj slišal od zaslepljenecv sramotilne besede na račun nesrečne domovine, je študiral univerzo v Krakovu. Relegriran je nadaljeval študije v Vilnu. Kmalu pa je policija odkrila zveze med omladino v Vilnu in ruskim revolucionarnim komitejem »Narodna Volja«. Pilsudskega so zaprli leta 1887 in ga obsodili na petletno izgnanstvo v vzhodno Sibirijo.

To izgonško življenje je učvrstilo mladeniča Pilsudskega v njegovem značaju. »Svobodna Poljska za vsako ceno«. To je bilo od sedaj naprej njegovo geslo. V izgnanstvu se je oprijel socialnodemokratske ideologije, a njegov socializem je bil posebne vrste, predvsem poljski. Urejeval je od leta 1894 in tudi sam tiskal v tajni tiskarni list »Robotnik« in propagiral svobodno Poljsko. Toda ruska policija je leta 1900 odkrila tiskarno in zaprla tiskarno in urednika. Grozilo so mu vislice, če ne vsaj dolgoletna ječa. Vendar se mu je posrečilo zbežati v Krakow, odkoder je potoval na zapad in živel dve leti v Londonu.

Ker je uvidel, da more le ves narod rešiti domovino, je prišlo kmalu med njim in oficijelno socialno demokratično stranko do razdora. Delavci so ga zapustili, a oklenili so se ga nacionalni elementi. Bil je tudi prepričan, da s štrajki in letaki ne bo priboril poljskemu narodu svobode, zato je ustvaril leta 1908 vojaško organizacijo »Strelec«, ki je postal temelj bodoče poljske armade. V tej organizaciji so se ustanovile oficirske in podoficirske šole, kjer so se vadili v orožju mladi delavci, obrtniki, srednje in visokošolci. Organizacija je jako rastla, da je štela l. 1913 že okroglo 10.000 članov. Pilsudski jih je vestno in strogo nadziral.

In avgusta 1914 so se iz teh strelcev nastale poljske legije pod vodstvom Pilsudskega. Borile so se proti Rusiji, ker je bil Pilsudski mnenja, da bo po njenem zlomu sledil padec Avstrije in Nemčije. Avstrija je dovolila legije, a jim je že od začetka hotela odvzeti vsako vojaško silo, saj jih je oborožila s starimi Weradlovimi puškami. Pa vkljub temu so dosegle legije marsikakšen uspeh, saj so šle v boj za Poljsko, ne za cesarja, kar so glasno priznavale. Ker je Pilsudski vedel, da mu Avstrija in Nemčija ne zaupate, je razporedil po svojih emisarijih že koncem leta 1914 mrežo tajne organizacije »Poljske vojaške organizacije«, ki je imela namen pripraviti borbo proti Avstriji in Nemčiji.

5. novembra 1916 sta obe centralni sili iz bivše ruske Poljske proglasile neodvisno Kraljevino Poljsko, da bi lahko rekrutirale nove vojaške za svoje razredčene vrste. Pilsudski pa se je temu uprl in prepovedal svojim častnikom in vojakom prisego Nemčiji. Pilsudskega so aretirali 20. julija 1917, odpeljali v Spandau, potem pa v magdeburško trdnjavo.

Zapor je izval v vsej Poljski ogorčenje in jezo. Toda po dobrem letu sta ležali obe centralni velesili strti na tleh, vrata magdeburške trdnjave so se odprla in Pilsudski se je vrnil zmagovalno v svobodno Warszawa nove svobodne Poljske ter prejel iz rok regentskega sveta načelnštvo nove republike. Sen njegovega življenja se je uresničil. Poljska je oživila.

Kot šefa nove države ga je čakala težka naloga. V notranjosti nedisciplin, na vzhodni meji pa boljševiška nevarnost. Z vso energijo se je vrgel na organizacijo čvrste armade in spomladi leta 1919 je imel že okroglo 170.000 mož,

Neuspeh konference za carinsko premirje

Predsednik Colijn označuje posledice neuspeha kot silen udarec za načelo sodelovanja med narodi

Zeneva, 18. marca. AA. Konvencija o carinskem premirju je danes opoldne tudi formalno propadla. Tako se je končala tretja konferenca za carinsko premirje popolnoma brez uspeha. Delegati 12 držav, ki so že ratificirale konvencijo, so podpisali protokol, ki pravi, da je uveljavljenje konvencije do 1. aprila nemogoče, in razveljavlja zato vse ratifikacije.

Predsednik konference Colijn je v za-

ključnem govoru obžaloval brezuspešni konec konference, ki se je otvorila s tako velikim upanjem za gospodarsko pomirjenje Evrope. Nasprotni si interesi so preprečili delo za gospodarsko rešitev Evrope. Zaključil je, da bo to imelo zelo slab vpliv na gospodarsko-politično situacijo, ter je priznal, da je dobilo načelo sodelovanja silen udarec.

Velik požar v Selcah pri Št. Petru na Krasu

Enajst hiš pogorelo do tal — Pet glav živine zgorelo — 300.000 lir škode

Trst, 18. marca. v. V noči med ponedeljkom in torkom je velik požar uničil skoraj celo vas na Krasu v okolici Št. Petra. Enajst stavb je pogorelo do tal, skoraj toliko jih je bilo težko poškodovanih.

V Selcah pri Št. Petru so se v Dorazmovi hiši kmalu po 19. uri vnele saje. Domačini so se že odpravljali k počitku, ko je gospodar začel vpitje na cesti. Stopil je v vežo in pogledal ven. Sosed, ki je opazil zublje nad dimnikom, ga je priklical doli iz prvega nadstropja. Dorazmov je v hipu popadel strah, obup. V naglici so zapustili dvonadstropno hišo in odnesli, kar so mogli. Med tem so s cerkvice ljudje že bili plat zvona. Vsa vas je bila na mah pokonci.

Silovita burja je netila ogenj. V dveh, treh minutah je bil Dorazmov krov v plamenih. Celi roji isker so se že zaletavali v sosedne s slamo krite strehe. Ljudje so gasili, kar so mogli, burje niso mogli ustaviti. Požar se je razširil že na pot, šest sosednih hiš, ko so prišli gasilci iz Postojne, Št. Petra, Slavine in Zagorja. S sabo so prinesli ročne brizgalne. Vodo so zajemali iz sosedovega vodnjaka in jo zvrčali na

streho prve bližnje bajte. Da bi pogasili požar ali ga vsaj omejili, ni bilo mogoče misliti. Poklicali so gasilce iz Trsta na pomoč. Okrog polnoči so prišli.

Ze deseti krov se je udril, pet drugih hiš in blevov je bilo v plamenih. Burja še ni odnehala in ogenj se je sproti širil. Pet glav živine je že poginilo, trije voli, ena krava in en konj. Vse seno in slamo v hlevih so že požrli plameni, polovico vsega pohištva in orodja. Gasilci iz Trsta, ki so pripeljali s sabo dve veliki brizgalni, so gasili ogenj na vso moč. Ob treh se je sesula enajsta hiša. Vso noč so sipali cele potoke vode na plamene. Zjutraj ob 9. so nehali. Enajst pogorišč je še ostalo, osem stanovanjskih hiš je pogorelo in trije hlevi. Na vseh sosednih so se poznali sledovi plamenov na pol pogorele strehe, okna, vrata. Pod sesutim kamenjem in tramovi je vedno tlelo.

Opoldne so se tržaški gasilci vrnili domov. Petnajst družin je ostalo brez krova, brez kruha. Tržaški fašistovski tajnik se je z avtomobilom pripeljal na ogled. Izračunal je, da je škode za milijon dinarjev.

Kemal paša ne odstopi

Ankara, 18. marca. AA. Anatolska agencija je pooblaščen demantirati vse vesti iz Carigrada in Aten, ki trdijo, da namerava predsednik turške republike Kemal-paša odstopiti, da bi sam prevzel sestavo nove turške vlade.

Napad na sovjetskega zastopnika v Tokiu

Moskva, 18. marca. AA. Japonski poslanik je izjavil namestniku zunanjega komisarja sožalje svoje vlade zaradi napada, ki je bil izvršen na trgovskega zastopnika Sovjetske Rusije v Tokiju. Sovjetskega uradnika je napadel na javni cesti v Tokiju neki Japonec, katerega so sovjetska oblastva za bivanja v Amurju nadlegovala.

Atentati

Pariz, 18. marca. d. V versailskem parku sta nekega Italijana dva njegova rojaka s strelji iz samokresa pobila na tla in ga smrtno ranila. Ranjeni Italijan je povedal policiji, da se zove Lorenzo Lassagna, da je 31 let star in da je tiskar. Stal je v zvezi s protifašistovsko sekcijo v Genui. Policija je prišla dva Italijana Venonija in Olpari, ki sta osumljena, da sta bila udeležena pri atentatu na svojega rojaka.

Tirana, 18. marca. d. V bližini Elbasana se je razlelela granata, ki je še izza vojne tam ležala. Pri tem je bilo šest vojakov hudo ranjenih.

Charleroi, 18. marca. d. Na cesti so našli truplo nekega Italijana, ki je bil ustreljen s samokresom.

Bruselj, 18. marca. d. Kakor poročajo listi, je neki italijanski komunist na nekega italijanskega trgovca streljal s samokresom in oddal nanj več strelcev, ne da bi ga hujše ranil. Strelca so zaprli.

Število je rastlo od dne do dne.

Kako velike važnosti je bila močna armada na vzhodu, se je kmalu pokazalo. Trocki je hotel preko Poljske začeti ofenzivo proti zapadni Evropi s pomočjo komunizma v Nemčiji, Avstriji in Madžarski. Pilsudski pa je bil prepričan, da branec Poljsko brani tudi evropsko demokracijo pred propadom, česar pa inozemstvo ni prav razumelo.

Začeli so se obupni boji. Okoli polovice leta 1920 so boljševiške čete že bile pred vrati Warszave. Tuji listi so že pisali o padcu Warszave, ko je Pilsudski s krepkim nenadnim udarcem zlomil boljševiško krilo in preganjal sovražnike do današnjih mej, ki so se potem končno veljavno določile v miru v Rigi. Zgodil se je »čudež na Visli«, kakor se je pisalo po listih. Naredil je pa čudež Pilsudski sam s svojimi dobrovoljci brez sodelovanja ostale Evrope.

Od sedaj naprej se je posvetil Pilsudski notranji organizaciji države. Ker pa ni hotel ostati diktator, je bil sklican sejm in je že 20. februarja 1919 položil čast predsednika države v roke parlamenta, vendar ga je ta soglasno zopet izvolil za predsednika.

Ker pa parlamentarne razmere niso bile v skladu s Pilsudskega nazori časti

Incident na kongresu študentov Male antante

Bukarešta, 18. marca. n. Kongres študentov Male antante je odgojen. Temu je vzrok ta, da jugoslovanska študentovska delegacija Joslej še ni prispela v Bukarešto in da je zastopnik romunskih akademikov in predsednik prirediteljskega odbora pozdravil češke delegate z antisemitskim govorom. Načelnik češkoslovske delegacije pa je bil Zid po veri. V Romuniji sicer tega niso vedeli in incident je bil kmalu poravnal.

Nesreča parnika z izrednim tovorom

Atene, 18. marca. AA. Na grškem parniku »Vassilos Polemis«, ki je plul iz Pireja v Port Said, je eksplodiral parni kotel. Pri tem je bil ubit glavni strojnik in dva kurjača. Na parniku je polno kletk divjih zveri, med katerimi je nastala po eksploziji strahovita panika. Zdi se, da so krotilec izgubili glavo. Ladja pošila obupne klice na pomoč. Na mesto katastrofe je odhitelo več parnikov.

Huda nesreča pri dirkah z motocikli

Amsterdam, 18. marca. AA. O priliki hitrostnih tekem z motocikli je gledalec skočil na tekmovalno progo, da stopi na drugo stran. Dirkač je zaradi tega zmanjšal hitrost in s tem povzročil hudo nesrečo. Štirje dirkači, ki so vozili za njim, so zadeli drug v drugega. Vseh pet je zadobilo hude notranje poškodbe. Ponesrečence so morali prepeljati v bolnico.

Artilerij. skladišče zletelo v zrak

Kijev, 18. marca. AA. Tukajšnje artilerijsko skladišče je zletelo v zrak. 36 vojakov je bilo ubitih. Materijalna škoda je ogromna.

in dela, se je leta 1923 umaknil iz javnega življenja in živel sedaj samo študijem in spisovanjem svojih spominov. Meseca maja leta 1926 pa se je zopet pojavil v javnem življenju, ker je smatral, da je prišel čas, da reši zopet svojo domovino, ker tedanje parlamentarno življenje je le ugonabljalno državo. Stranke so smatrale lastno korist za važnejšo ko koristi države. Tega pa ni mogel gledati poštenjak Pilsudski.

Saj je bil edini cilj in edina njegova misel: Poljska in njena sreča. V tej misli ne pozna nobenega kompromisa in nobena žrtev mu ni premajhna.

Imenujejo ga neizprosnega diktatorja. Da, on je diktator, a le v taktiki, ker je proti onim, ki ne spoštujejo zakonov, ki skrbijo bolj zase nego za državo.

Sam pa je skromen, živi kot priprost vojak. Od svoje maršalske plače daje velik del univerzi v Vilnu.

Drugače je nežen posebno v svojih čustvih do svoje matere, družine in vdanih prijateljev. Še danes se vprašuje v dvomih, kaj bi storila in kaj bi svetovala v tem primeru njegova mati.

Tak je Pilsudski, ki je nedvomno eden največjih sodobnih državnikov, poln energije in vdanosti do svoje domovine — velike Poljske.

Prihodnja številka »Jugoslovana« izide vsled praznika sv. Jožefa v soboto 21. t. m.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 18. marca. AA. Danes od 12. do 13.30 je bila pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev general Petra Živkovića seja ministrskega sveta, na kateri se je nadaljeval pretres proračuna za leto 1931/32.

Odhod zagrebskega nadškofa v Maribor

Zagreb, 18. marca. k. Danes ob 2. popoldne je odpotoval v Maribor na proslavo jubileja mariborskega krezoškofo dr. Karlna metropolit in predsednik škofovskih konferenc zagrebski nadškof dr. Bauer v spremstvu svojega tajnika kanonika msgr. dr. Antona Slamića.

Jutri bodo praznovali god prevzvišeni gg. krški škof dr. Josip Srebrnič, dubrovniški škof dr. Josip Carević in banjaluški škof oče Josio Garić.

Statistika jugoslovanskih železnic

Beograd, 18. marca. AA. Generalna direkcija državnih železnic je izdala statistiko jugoslovanskih železnic za leto 1929. s primerjavo podatkov za leto 1928. Ta statistika se lahko naroči pri vseh oblastnih direkcijah državnih železnic za 50 Din.

Dovolitev polovične vožnje

Beograd, 18. marca. AA. S sklepom prometnega ministra je dovoljena polovična vožnja na državnih železnicah delegatom glavne zadrage nabavljalne zveze na skupščino zveze v Beogradu 20. t. m. Delegati, ki se skupščine udeležijo, kupijo na odhodni postaji cel vozni listek, ki velja ob povratku s potrdilom predsedništva zveze, da so se skupščine res udeležili.

Ta popust velja od 18. do 24. marca v vseh razredih in vlakih razen ekspressa.

Gostovanje milanske »Scale« v Celovcu

Celovec, 18. marca. d. V mestnem gledališču se je večeraj pričelo večdnevno gostovanje milanske »Scale«, ki je predvajala Puccinijevo opero »Boheme«.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 18. marca. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Lepo vreme bo še nekaj dni trajalo.

Prof. dr. Gosar o družabni reformi

Nadaljevanje ciklusa javnih predavanj — Moderni človek je glede denarja nenasiten!

Ljubljana, 18. marca. Danes je vsučiliški profesor dr. Gosar nadaljeval ciklus svojih javnih predavanj o družabni reformi na univerzi. Njegova izvajanja so bila zlasti zanimiva tam, kjer upravičeno trdi: Nihče nima in ne more imeti danes toliko denarja, da ga ne bi mogel nič več zase za svoje namene porabiti. Čim je denar postal ključ do vseh zemeljskih zakladov in dobrin, so se odprle vsakemu človeku brezmejne možnosti za dovoljevanje njegovih starih, pa prav posebe tudi novih potreb. Z eno besedo: moderni človek nima nikdar dovolj denarja. Zato pa tudi njegovo stremljenje po pridobivanju ne pozna nobenih meja.

Razpravljajoč podrobno o neomejenem stremljenju po pridobivanju in o njegovem pomenu je dr. Gosar ugotovil, da je tudi z narodno - gospodarskega in z obsega družabnega vidika osnovno načelo vsega menjalnega gospodarstva nujno le pridobivanje, oz. stremljenje po čim večjem pridobitku. Vse to pa seveda ne znači, da bi moralo v modernem družabnem življenju vedno in povsod prevladovati prav to osebno načelo. Gospodarsko področje življenja ali bolje, gospodarski pogled na življenje in njegove potrebe je pač samo en pogled, ki je prav radi tega nujno enostranski in nepopoln.

Zato se samo po sebi razume, da ne more biti prav in dobro, če bi se vse življenje uravnavalo zgolj po gospodarskih vidikih, brez ozira na najrazličnejše druge njegove strani in potrebe.

Sattner: Vnebovzetje

Ljubljana, 18. marca. Ljubljanski Glasbeni Matici, ki je izvajala jubilatno kantato »Olkje«, je sledilo pevsko društvo »Maribor«, ki je izvajalo njegov oratorij »Vnebovzetje«. Slavnostni koncert se je vršil danes zvečer v veliki dvorani hotela Union, ki pa topot ni bila razprodana. Izvajanje oratorija je vodil dirigent »Maribor« g. Gašparič, kot solisti so nastopili ga. Lovšetova (sopran), g. Živko (tenor) in g. Neralić (bariton), sodeloval je zbor osemdesetih pevcev in orkester z nad 40 vojaškimi in civilnimi godbeniki. Izvajanje je bilo krepko in vestno pripravljeno. Z danim materijalom je dosegel dirigent, kar se je le dalo. Zbor je bil ritmično in dinamično izglajen, orkester bi se v dinamiki in sorzoku dal spraviti mogoče še višje. Vendar, zadovoljni smo, da lahko ugotovimo: važnost in poštvenost vseh sodelujočih, kar so v Mariboru prilike za našudiranje in izvajanje velikih glasbenih del z orkestrom še bolj neugodne kot v Ljubljani. Dirigent g. Gašparič je zelo muzikalen in velikopotezen ter si »Maribor« k takemu pevovodji lahko čestita. Od solistov je podala ga. Lovšetova umetniški maksimum, gg. Živko in Neralić se z njo sicer ne moreta kosati, vendar sta oba rešila svojo nalogo zelo dobro. Prireditelj je bila prav posrečena. Koncertu je prisostvoval tudi častljivi jubilar, ki nam vsem imponira s svojo skromnostjo. Pod ugodnejšimi pogoji bi bila dvorana gotovo nabito polna, ravno ta mesec pa nas je osrečil z večjimi koncerti in prireditvami velikega sloga.

Slavko Osterc.

Prof. dr. Rožič Val:

Slovenski pesniki in Jadransko morje

Morje je pri Jugoslovanih v različnih dobah igralo različno vlogo. Politično in provincijalno razdeljeni skozi srednji in novi vek, morje ni v duhovnem, ne v gospodarskem življenju igralo skoro nobenega vpliva na narodne nase, bodisi pri Slovencih, Hrvatih ali Srbih. Zdi se, da nam je morje ostalo do danes tuje — tako tuje kakor bi živeli bogvedi kje sredi velikega kontinenta, čeprav smo prav za prav vsi — rojeni primorci.

Res je. Povest narodova se je skoro izključno odigravala daleč od morja. Boj na življenje in smrt, to je bil boj s Turki, se je odigral skozi stoletja v kontinentalnih krajih: v Srbiji, v Črni gori, Bosni-Hercegovini, v kontinentalni Dalmaciji, Hrvatski in v Sloveniji tja do južne Koroške. Ravnotako se je vršila druga ljuba borba z Nemci in Madžari na suhem. Edino z bivšo beneško republiko so se Hrvati odnosedo uskoki pomerili parkrat na morju za nadvlast na Jadranu.

Tako je naravno, da tudi naša narodna pesem, tudi junaška celo pri Srbih ni dosti prepojena z morjem. Tudi Slovenci imamo malo narodnih pesni, kojih motiv bi bil samo morje. Pa o tem zanimivem vprašanju morda drugič. Za danes se hočem na kratko omejiti samo na slovenske pesnike in to glavne, ki so tudi morje uporabliali za motiv svojih duševnih proizvodov in čustev. Naš V. Vodnik poje v »Miru iz življenja«: »Za močen na morju Ilirjan je bil k' se ladije tesat' je Rimec učil — in v »Dramilu svojih rojakov« poje: volje, vinograd — gora, morje, ruda, kupčija, — tebe redi — in njegovemu »Zadovoljnemu Kranjcu« z Beneškega morja jug čelo poti!

Z lirskim romantikom pesnikom Prešernom smo se Slovenci čustveno bolj približali skrivnostnemu fenomenu — morju, saj poje v svojem »Mornarju«:

Morja široka cesta — peljala me je v mesta, — in Spet so se jadra bela — od južnih sap napela — prinesla me nazaj itd. In v pesmi »Ribič« pravi: Mlad ribič cele noči vesla, visoko na nebu zvezda miglja, nevarna mu kaže pota morja — itd. — Za Prešernom se je ponudil ob morju S. Gregorčič v pesmi: »Na bregu« — (Na bregu stojim — in v morje strmim) —

Od vseh slovenskih pesnikov pa je narodni klicar S. Jenko, ki je za večne čase ovekovečil naše morje s svojo veličastno himno »Morje Adrijansko«, katero pesem pozna in poje skoro vsak zaveden Slovenec, Hrvat in Srb. S. Jenko je s svojim »Morjem Adrijanskim« najgloblje podčrtal nacionalni karakter našega Jadrana in historično pravo Jugoslovenov do morja — vobče.

Za Jenkom je Anton Aškerc najizrazitejši jugoslovanski pesniški marinofil, kajti spesnil je celo zbirko »Jadranski biseric«, napisal prekrasne črtice: »Med slovenskimi jadranskimi ribiči« in svojo srčno ljubezen je posvetil Jadranu v svojo pesnijo: »O morje, ki je prežeta z iskrenim zanosom in ponosom«.

Pa tudi Anton Medved je posvetil venec pesmi našemu morju »Z Adrijce«, ki so prepletene z lepimi motivi naših istrskih mest. Neizmernost, veličastno, lepoto, skrivnost in intimnost morja sta nam odkrila Kettejeva ciklusa: »Adrijac in »Na molu San Carlo« Morje je pesniku Ketteju nov instrument, na katerem odmeva bogastvo in razkošje njegove bujne pesniške senzitivnosti in lirčne refleksije. Pa tudi naš največja sedanji pesnik Oton Zupančič je posvetil morju prekrasno, z globokimi mislimi in čustvi nadahnjeno pesem: »Ob kvarnerju«.

V zadnjem desetletju (1920) pa je pesnik Igo Gruden-Narcis v svojih »Primorskih pesmih« prav globoko posegel v morje — kot osnovo za svoje rodoljubne in domotožne »Primorske pesmi«, ki so nekaka labudja pesem osirotelih bratov. Istotako mladi pesnik Janko Smeček prekrasno opjeva morske motive s tržaške okolice (»O Adrijce«).

Podal sem površen pregled pesniškega kontakta slovenske lirčne muze — z Jadranskim morjem. Zaključujem: Danes ni več mej med našimi kraji in Jadranskim morjem, vsa naša Jugoslavija je pravzaprav primorska zemlja. Nacionalni, državni, ekonomsko gospodarski in politični interes za naše Jadransko morje je porastel in mora še zelo narasti po vsej krajevni Jugoslaviji. Mi moramo v zanimanju za morje — naprejši!

Doslej, kakor smo videli, so bili vodniki v vzbujanju pomorskih čustev in zavesti le naši pesniki — odslej naprej naj pa se tudi pri Slovencih vzbudi ne samo »lirčna struna«, ampak tudi strokovna, gospodarska žila — in literatura — za morje v vseh narodnih gospodarskih krogih.

Sv. Jožef nad Celjem

Narava je ozelenela, zadnji sledovi zime izginjajo, na vrbinju so pokukala na dan prve mačice, parobki so posuti s prvimi spomladanskimi cvetkami, zvončki in trobenticami. Sivo nebo je prepreženo s lahimi meglicami. Okoli cerkve so razpostavljeni šotori, med katerimi se gnete množica vernikov. Polna je cesta vernikov, ki se hite k cerkvi. Na stopnicah, po katerih gredo romarji, so kapele s trpljenjem Kristusovim. Otroci z začudenjem gledajo mračne obraze Jugov. Nekoliko na severno stran je Kalvarija, s tremi križi. Tu je pred pol sloletjem vsako velikonočno jutro pridigoval okoli 4. zjutraj pobožen mož Tomaž Grabež, ki je bil že nešteto krat na sv. Višarju. Njegove pridige so navdušile množico, saj je bil govornik iz srca. Skoro pri vsakem pogrebu je bil navzoč, govoril poslovični govor, tako da so pogrebi hiteli. Počiva v bližini cerkvice sv. Duha, njegov grob je zapuščen, pač pa se vidi še napis.

Tudi letos bodo na današnji dan prihitele množice, savinjan bo prisopihal težko obložen, pa tudi vlaka iz Zidanega mosta in Maribora bosta pripeljala v Celje romarje. Prva pisanka bo na današnji dan veselje mladine. Pomaranče, srčki iz lecta, medica bodo tajno vžgali prvo ali pa staro ljubezen med fanti in dekleti. Marsikatera stara žena z veseljem pripoveduje o pridigah očeta Kitaka, ki se je na prižnici na

prostem sam razjokal nad svetom in grešniki s prošnjo, da bi jim sv. Jožef pripomogel do spreobrnitve. Ganjeni so poslušali romarji po celo uro pridigo, ki je pripeljala marsikaterega še isti dan pred spovednico. Danes ni hrib več tako obložen s smrekami, lubadar je uničil idilo.

Cerkev s samostanom očetov lazaristov je lepa razgledna točka po Savinjski dolini, po kateri se vije bistra Savinja. V bližini, na severni od cerkve, je mestno in vojaško pokopališče. Očetje lazaristi imajo svojo grobnico na okoliškem pokopališču. Posebno vstajenje Kristusovo, ki se obhaja na velikonočno jutro, ostane vsakemu, ki se ga udeleži, v nepozabnem spominu. Ko se zdani se razvije procesija med gremenjen topičev in potrkavanjem zvonov po hribu, ki je poln ljudstva. Prva jutranja zarja s svojim dihom daje procesiji očarajoč izgled. Med žgolenjem ptičev se mešajo glasovi železničarske godbe, med molitvami vernikov, zvončki pri nebu. Vstal je! Aleluja prepeva po hribu.

Zgodovina pripoveduje o zidanju cerkve. Leta 1679 je razsajala v Celju grozna kuga, ki je v letih 1644 in 1647 mesto popolnoma izpraznila. V tej hudi stiski so Celjani šli bosonogi in jokajoč v procesiji na prijazni grič, ki se dviga na vzhodni strani 60 metrov nad mestom. S seboj so nesli težek lesen križ, ki so ga kot drevo življenja zasadili vrh griča z zaobljubo, da hočejo tam pozidati cerkev sv. Jožefa, če bo po njegovi priprošnji ponehala strašna kuga. Križ, ki so ga stari Celjani postavili na kraju zaobljube, je bil 20 metrov daleč od cerkve vzdignjen, pozneje v mrtvašnico, v sedanjo kapelo lurske Matere božje. Leta 1897 je bilo sveto truplo, ki je bilo od zoba časa že precej pokvarjeno, sneto s križa, popravičeno in v romarsko hišo prenešeno. Podolgovato bruno zaobljubljenega križa se pa še vedno nahaja na znanji poprečni steni omenjene kapele. Ta čas je v Celju pastiral kot arhidijakon Savinjske doline mestni župnik Bernard Mavrišič, plem. Maurisberg; njemu je celjska občina darovala grič nad Celjem.

Dne 11. novembra 1679 so napravili Celjani zaobljubo, tretjo nedeljo po Veliki noči 1780 je bil položen temeljni kamen. Kuga je v januarju 1780 prenehala. Ponagalo je zidati osem občin. Cerkev je bila dozidana še isto leto, kakor je sklepiti iz letopisa nad glavnim vhomom, ki se glasi: »Sv. Jožef odvzame Celjanom kugo 1680.«

Leta 1852 je nepozabni škof in vladika Slomšek izročil cerkev misijonarjem sv. Vincenca Pavelskega, današnji superior je Alojzij Pohar, ki se je lani delj časa mudil na misijonu v Holandiji med Slovenci.

V cerkvi visi od stropa ura, posebnost svoje in redke vrste, ki teče natančno z zunanjo uro med zvonikoma ter v istem času bije.

Marsikateri določi v volilnih zneske za cerkev, iz okolice dajne in bližnje pa si želijo sijajnega zvonjenja za čas, ko bodo počivali na mrtvaškem odru. Ko se nagiba dan, zadone iz lin obih zvonikov srebrno čisti, tužno poljoči zvonovi, ki pojo pesem smrti iz griča po dolini...

A. D.

Poln želodec, neredna vrenja v debelem črevesu, odebelelost jeter, zastajanje žolca, bodljaje, tesnobo v prsih, močno srčno utripanje odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči, pljuča in srce. Zdravniška mnenja navajajo uprav presenetljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, s »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

471

Občinske zadeve zagorske občine

V petek popoldne ob 16. uri se je vršila seja občinskega odbora, ki se je zbral v tako pičlem številu, da je komaj mogel župan gosp. Albin Grčar otvoriti sejo. Po predčitju zadnjega sejnega zapisnika, ki je bil z nekaj pripombami sprejet, sledi poročilo g. župana. Občinski blaginjski se še vedno ne bo imenoval, ker še ni bilo tozadevnega odgovora od banke uprave. Odobreno je, da se povišajo takse na živino, katero priženejo na semenje. Glede kanalizacije Zagorja je bilo na predlog g. Kolence sklenjeno, da se v polnem času povabi strokovnjaki na lice mesta, ki bo naredil načrte in proračun. Izpeljava tega načrta se poveri stavenemu odseku. Občinski odbor se soglasno strinja z županovim dosedanjim postopkom proti gospodu Uršiču, ki je bil upokojen. Staveni odsek bo uredil, da se bo dobil prostori prostor za mrhovišče in napravo ograje. Nadalje je dobil staveni odsek naročilo, da pregleda možnost preizdave podstrešja v poslopiju občinskega urada, kjer bi se pod ugodnimi pogoji začelo takoj graditi stanovanje za novega občinskega nameščena. O namestitvi živinozdravnika je referiral obširno g. Kolence. Sprejet je bil predlog gospoda Prosenca, da se prepusti namestitev gospodarskemu odseku, ki naj, ako je možno, razpiše mesto živinozdravnika.

Sledilo je čitanje obračuna občinskega in ubožnega zaklada za leto 1980. Ker pa se je med tem odstranil od seje en odbornik, je postala seja nesklepna. Izdatki občinskega zaklada so znašali 1.028.878-97 Din, izdatki ubožnega zaklada pa 100.251-50 Din. G. Weinberger Mirko, kot načelnik finančnega odseka izjavlja, da je odsek pregledal vse račune in našel vse v redu.

V novi konjaški tarifi, ki jo je prečital gospod župan, se je sklenilo, da jo prouči gospodarski odsek in o njej odloči. Ker prosijo vzdrževalci merjasev občinsko podporo, se sklene, da se da v ta namen določena vsota kmetijski podružnici in bo ona razdeljevala podporo zagorskim občanom.

V občinsko zavezo so bili sprejeti: Žibret Karol, Struel Franc, Dragar Matija, Marn Jakob,

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!

DOKAZ
NJEGOVE PRI-
LJUBLJENOSTI!

700.000 zavitkov
Elida Shampoo
med 13 milijoni
prebivalcev Ju-
goslavije! Vsak
20. prebivalec
uporablja torej
Elida Shampoo.

Za negovanje
las

ELIDA SHAMPOO

Rupar Martin, Zupan Franc, Drogenik Ludvik in Kerin Ivan, ne sprejme pa se Poznič Jožef, ker še nima za to vseh potrebnih pogojev. Za stanovanje v občinski hiši je bilo vloženo 7 prošelj. Podeljeno je bilo Umek Mariji proti mesečni najemnini 25 Din. Nato je socialni odsek poročal o prošljah za povišanje in podelitev ubožne podpore in se je skoro vsem prošljam ugodilo.

Pri prostih predlogih se je prvi oglašil k besedi g. Kušar in obravnaval preče stanovanjsko vprašanje in iznesel predlog socialnega odseka, ki je sklenil zidanje občinske ubožnice. Tvrdisla Abel je začela podirati »Lebringe« in tako je naenkrat 18 ubogih družin brez strehe. Tudi starim rudarjem se ne godi nič boljše. Ko ga je delo popolnoma izmrazilo in mora v pokoj, tedaj mu podjetje odvzame stanovanje in takrat ne ve siromak, kam naj položi svojo trudno glavo. Skrajni čas je tedaj, da se preskrbi takim, vedno številnejšim revežem, primeren dom. O tem predlogu se je razpravljalo nad eno uro in so v debato posebno posegli gospod Flisek, Ludoviko in Weinberger. Ker pa je občina že tako zelo obremenjena, za enkrat ne more misliti na samostojno zidavo ubožnice, razen, če bi dobila od banovine izdatno podporo, za kar se bo prosilo. Končno je bil izvoljen občinski odbor, ki naj poseti g. Abela in ga prosi, naj podari občini hiše v »Lebring«u. Te bi potem podrli in postavili na drug kraj. Le tako bi bila za sedaj možna rešitev stanovanjske bede.

Kolu jugoslovanskih sester se podeli podpora za prehranjevalno akcijo otrok 2000 Din. Odbor ugotovi prošnji Postrživa Ivana, ki hoče postaviti na nekaterih mestih reklamne table za plakiranje. Sklene se poslati prošnjo kraljevski vladi za odpravo kuluka. Prosil se bo tudi za nujen sprejem deputacije pri g. banu, ki bo razpravljala o zidavi nove šole. Ker ni bilo drugih predlogov, zaključil g. župan tri ure trajajočo občinsko sejo.

Drzen roparski napad

Na potu domov napaden — »Denar sem!«

Slovenjgradec, 17. marca.
Včeraj se je po opravkih mudil v Marja-gradcu ugledni posestnik in lesni trgovec gospod Kranjčan Ivan, po domače Blatnik, doma iz Vrh pri Slovenjgradu. V Starem trgu pri Slovenjgradu se je zamudil in šele ob 23. uri nadaljeval nič hudega sluteč proti domu.

V bližini hiše g. Schöndorferja, kjer se pričinja vzpetost in samota, sta nenadoma skočili dve postavi iz teme in eden ga je sunil tako močno, da je padel čez korenine in zavpil: »Denar sem!« Sreča je bila, da napadeni posestnik ni dobil večjih poškodb. V strahu, da bi mu predla še hujša, je napadalcem izročil ves denar, ki ga je imel pri sebi, nekaj nad 200 dinarjev. Nato sta oba napadalec izginila v noč.

Lesni trgovec je k sreči isti dan plačal pri g. dekanu za les okoli 4000 Din, kar bi mu gotovo odnesla napadalec. Napad in tatvino je takoj prijavil tukajšnjim orožnikom, katerim se je še istega dne posrečilo, da so izsledili nevarna napadalec. Bila sta B. I., sin posestnika v Starem trgu in neki Matko, bivši hišape pri mesarju g. Kuharju, sedaj brezposeln. Izročena sta bila v zapore tukajšnjega sodišča.

Napad je zelo presenetil tukajšnjo javnost, ker

sta bila napadalec domačina in ker take vrste nočnega napada že dolgo časa ni bilo v naši okolici.

Zborovanje »Kmetijske prosvete« v Kranju

Društvo »Kmetiska prosveta« priredi v nedelje 22. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v čitalniški dvorani »Narodnega doma« v Kranju zborovanje, na katerem bodo predavali: minister v p. g. Ivan Pucelj o državljski izobrazbi in vzgoji kmetijske mladine ter o državni prosvetni politiki; dr. Jože Bohine o socialno-gospodarskem vprašanju kranjskega okraja; dr. Janže Novak o smernicah »Kmetijske prosvete«. Odbor »Kmetijske prosvete« vabi k obilni udeležbi!

Srčne, živčne in ženske bolezni se uspešno zdravijo v DOBRNI

Do 15. junija kompletno 20 dnevno zdravljenje (avtobus, hrana, stanovanje, kopeli in zdravnik) za Din 1200.—. Prospekti zastoj!

Smrt najstarejšega občana

iz občine Sevnica 92letnega starčka Miklavža Radiča

Sevnica, 17. marca.
V torek smo pokopali najstarejšega moža iz občine Sevnica. Bil je to 92 let star Miklavž Radič, občinski revež v Sevnici.
Komaj pred tedni mu je umrla edina pomoč 50 let stara hči Mica, sedaj pa je Bog rešil tudi njega vsega trpljenja. Še pred leti je ta prijazen, sivolasi starček sedel pri kozarcu dobre kapljice in se je, ko mu je neki hudomušen baritonist zapel priljubljeno »En starček je živlek, zjokal.

V Sevnici in okolici že več let mrgoli neopravičenih branjevk. Te ženske pri naših že itak revnih kmetih pokupijo vse najnujnejše življenske potrebščine po sramotnih cenah in jih prevažajo v Trbovlje, Krastnik in Zagreb, kjer gre vse za drag denar v promet. V Sevnici je bil pred vojno vsaki teden tržni dan, sedaj je to vse izostalo radi teh prekupčevalk. Vsaka kmečka žena rajši proda svoj skromen pridelek doma, prej ko bi ga nesla ali peljala na trg. Skrajni čas bi že bil, da se početju teh žensk napravi konec.

Nagla smrt starke

Gederovci v Prekmurju, v mareu.
Priljubljena 91letna Vukanova stara mati je bila po opravihi na dvorišču. Ko je prišla v sobo, se je čutila bolj slabo, ko po navadi, zato je legla v posteljo. Ko je pristopila njena hči, da bi ji popravila odejo, misleč, da spi, je prestrašena zaklicala, kajti mati je bila mrtva.

Razširjajte Jugoslovana!

Jz Dravske banovine

d Imenovanje. Za vršilca dolžnosti načelnika slaba pri komandi bregalniške divizijske oblasti je bil imenovan pešadijski podpolkovnik za generalštabne posle g. Burja L. Mirko, doslej načelnik štaba konjeniške divizije.

d Prevezen v rezervo. V rezervo je prevezen rezervni pešadijski podporočnik dr. Kambič I. Mirko.

d Sedem mest banovinskih cestarjev razpisanih. Kraljevska banska uprava razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Slovenjgradcu sedem službenih mest banovinskih cestarjev.

d Razpisana služba banovinskega cestarja. Kraljevska banska uprava razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Celju službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer na banovinski cesti v odseku Teharje—Proseniško—Sv. Primož od km 4:00 do km 9:600.

d Ljubljanski Sokol (Narodni dom) priredi v soboto 21. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Zvezda« svoj običajni prijateljski večer v počastitev starejšega, dolgo vrsto let društvu zvestega članstva. Ti večeri so se že tolikanj priljubili, da se je društvena uprava odločila, da tudi letošnji počasti preizkušene sokolske borce ter izvede obenem revijo med onimi, katerih imena so tako tesno združena z društveno zgodovino; tem torej velja v prvi vrsti naše vabilo. Obenem pa vabilo tudi mlajše članstvo na sestane, da v prijetnem in prijateljskem razgovoru poživimo avle spomine, vez med preteklostjo in sedanostjo. Bratje in sestre, prihitite v mnogobrojnem številu. 862

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Starigrad 12. 600

Že v 24 urah

barva, plestra in kemično snazi obleke, klobuke itd.

Škrobi in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

685 **tovarna Jos. Reich.**

d Družba sv. Cirila in Metoda je edino alovensko obrambno šolstvo v Jugoslaviji. Podpirajmo družbo! Darujmo kakal dar ter kupujmo družbene razglednice! 861

d Družina »Sotac« se udeležijo molitve za zaslužene brate v Primorju danes v stolnici ob 9:30. Zvečer gostovanje na Vrhniku ob 20. v Rokodelskem domu. Uprizori se Molnar-Skrblinškova učinkovita trojejanja »Vrage, ki simbolno satirirajo slika elabo stran človeškega značaja ter vpliva moralno vzgojno. Režira Košuta. Pred prestavo spregovori priložnostno komemorativno predavanje naš odlični gledališki pedagog, režiser in igralec g. Skrbinšek.

d Staničeva kočja na Triglavu je stalno oskrbovana. Pot skozi Krmo je markirana. V Krmi se dobi tudi nosača. Oglasiti se je pri Lojzetu Rekarju, vodniku v Krmi. Za večdnevno bivanje na Staničevi koči naj se prihod po možnosti z dopisnico naprej javi. Vse informacije

daje: Janez Bitenc, Staničeva kočja, pošta Mojstrana.

d Vodnikova kočja na Velem polju je ob lepem vremenu od sobote na nedeljo zasilno oskrbovana. Smučarji, namenjeni na to kočjo, naj se mimogrede informirajo pri vodniku Lojzetu Rekarju v Krmi. Dobi se tudi nosač.

d Koča pri Sedmerih jezerih je ob lepem vremenu od sobote na nedeljo oskrbovana. Smučarji, ki so namenjeni na to kočjo, naj se mimogrede informirajo pri oskrbnici Zvanovi v Srednji vasi ali pa v hotelu Sv. Janez ali pa v Zlatorogu. Oskrbnica Zvanova preskrbi ako treba, tudi nosača.

d Vremensko poročilo. Barometer je kazal včeraj v Ljubljani 772,3, termometer —2, relativna vlaga 38%, smer vetra NE, oblačnost 8. V Mariboru je kazal barometer 772,3, termometer —3, relativna vlaga 82%, mirno in jasno. Deževalo je samo v Skoplju (1 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 4, v Mariboru 3, najnižja v Ljubljani in Mariboru —3, v Zagrebu —1, v Beogradu —6, v Sarajevu —2, in v Skoplju 2. Vsa opazovanja ob 7. uri.

BIORIZIRANO kratko imenovano BIO mleko je najboljšo pitno mleko.

Ljubljana

Četrtek, 19. marca 1931. Jožef. Pravoslavni 6. marca, 42 mučenikov.

Petek, 20. marca 1931. Niketas. Pravoslavni 7. marca, Vasilije.

Nočno službo imata danes v četrtek lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

* Slavistični klub D. S. F. F. priredi svoje prihodnje javno predavanje v nedeljo, dne 22. marca 1931 ob pol 11. uri dopoldne. Predaval bo g. dr. Stanko Vurnik o temi »Vprašanje slovenstva v ljudski umetnosti«. Ker bo spremljano predavanje s skioptičnimi slikami, se bo vršilo izjemoma v prostorih kina »Ljubljanski dvor«, na kar opozarjamo cenjeno občinstvo. Vstop prost.

* Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so: Marjana Srebot, roj. Kaluža, 87 let stara, zasebnica, Sv. Petra cesta 20. Karel Trost, 66 let star, nadučitelj v pok., Prekmurska ul. 4 in Frančiška Palčar, 23 let stara, trgovska sotrudnica, Zitnikova ul. 17. N. v m. p. Zaluzojem sožalje!

* Šentjakovski gledališki oder ponavlja danes izvrstno veseloligro v treh dejanjih »Extemporal«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih predstavah zelo lep uspeh. Posebno prizori v gimnazijški konferenčni sobi so s svojo napetokomično vsebino izredno ugajali. Kdor se hoče dobro zabavati, naj poseti predstavo. — Vstopnice bodo ob 19. ure pri večerni blagajni na razpolago. — V nedeljo pa se bo ponavljala zunaj hiš, je naravno. No ker ni bilo prav nobene žrtve, niti najlažje ranjenih ne v Bistrenici, ne v Dubljanih in ker so sunki prenehali, je prenehal tudi ves strah in ko sem pretekli terek zvečer pohlitel med to nad vse simpatično in korajžne svoje prijatelje, smo se veselo pozdravili in pogovorili o vsem in naslednje jutro že je šlo vse na delo; eni so orali za duhan, drugi so sadili krompir, zopet drugi so bili v hlevu okrog živine, kovač je nabijal. Krasen spomladanski dan je vili novo in nezlomljivo voljo do dela in napredka.

Morala, ki je bila že pred potresom v naselbini najboljša, je ostala po potresu nespremenjena; če mogoče jo je potres še bolj utrdil, ker se vsi naseljenici čutili še bolj navezani drug na drugega. Par dni pred potresom se je naselila družina Gruđen z devetimi člani družine, istočasno z menoj — torej ravno v času potresa — se je preselil naseljenec Hrast iz Istre s svojim tantom (družina pride naknadno) in v teku zadnjih treh dni, torej že po potresu, se je prijavilo devet novih družin, ki se hočejo še tega meseca preseliti v Bistrenico, med njimi tudi Pavel Marušič, brat gospoda bana Dravske banovine.

Beograd, 17. marca 1931.

Dr. Iv. Mar. Čok, predsednik agrarne zajednice Julijske Krajine v Bistrenici.

b »Kraljica Marija« v Šibeniku. V ponedeljek je priplul v šibeniško pristanišče naš najlepši parnik »Kraljica Marija« katerega so svečano sprejeli. Mesto je bilo v zastavah.

b Poplave v Črni gori. Iz Cetinja poročajo, da dežuje že 40 dni neprenehoma v vsej Črni gori. Vse reke so narastle. Skadrsko jezero se je razlilo, po zetskih poljih ni napravilo mnogo škoda. Reka Crnojevića se je razlila po glavni ulici v Rijeki Crnojevića. Zelo otežkočen je poštni promet med Cetinjem in Podgorico in Cetinjem in Vir Pazarjem. Tudi v Vir Pazarju je mnogo ulic pod vodo. Od vasi ob reki so trpele zlasti Bobija, Dodoši, Prevlaka. Zabljak in Vranina. Iz Čuprije poročajo, da Morava še vedno narašča. Tudi Vardar se je razlil na nekaterih mestih.

b Samomor gimnazistke. Na parnik »Car Dušan«, ki vozi na progi Beograd—Pančevo so našli predvčerajšnjim plašč učenke 5. razreda gimnazije Dare Acović iz Beograda. V plašču so našli pismo, v katerem Dara naznanja, da bo izvršila samomor zaradi nesrečni ljubezni. Bila je zaljubljena v nekega osmošolca, s katerim se pa ni smela sestajati. Zato se je vrgla s parnika med Beogradom in Pančevo v Donavo in njenega trupla še niso našli.

velezabavna burka v treh dejanjih »Prostozidarje«, katere dejanje je tako zabavno, da gledalci ne pridejo iz smeha. Vstopnice bodo od petka dalje pri gosp. Milošu Karničniku na Starem trgu. Vabljeni!

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

* Gostovanje najznamenitejše češke igralkе v naši drami. Kakor že javljeno, bo gostovala v petek, 20. t. m. v naši drami prvakinja čeških igralcev in ena najslavnejših igralk sploh gospa Marija Hübnerjeva. Dolgo vrsto let že deluje v igalskem poklicu, katerega je začela pravzaprav od početka, to je, bila je najprvo članica potujočih čeških gledaliških družb, nato nekaterih mestnih gledališč in si priborila za tem najodličnejše mesto na odru praškega Narodnega divadla. V dolgih letih svojega umetniškega delovanja je kreirala celo vrsto glavnih ženskih vlog v najrazličnejših delih raznih svetovnih literatur. Vsaka njena vloga je umetniško popolno izvedena in pomeni dogodek prav posebne vrste. Vsakemu poslušalcu ostane njen nastop in njena igra v neizbrisnem spominu. Mirno lahko rečemo, da tako odličnega gosta, kakor je gospa Marija Hübnerjeva, naša drama že dolgo let ni imela. Zato toplo priporočamo našemu gledališkemu občinstvu obisk petkove predstave. Igrala se bo krasna angleška drama »Sveti plamen«, ki je bila koncem lanske sezone, pa tudi v letošnji sezoni tako toplo sprejeta. Veljajo običajne dramske cene.

* Oblastna strelska družina v Ljubljani obvešča vse člane, da se vrši v nedeljo, dne 22. marca t. l. ob pol 10. uri predpoldne v salonu hotela pri »Lloyd« redni letni občini zbor z običajnim dnevnim redom. — Članstvo se naproša — točne in sigurne vdeležbe. 860

* Naval na vino na glavnem kolodvoru. Pri večerajšem vinskem sejmu na glavnem kolodvoru je bil med opoldanskim odmorom, ko so vozniki odšli h kosilu, tak naval na sode pokvarjenega vina v vagonih, da so morali policajci na pomoč policijo. Polovili so 12 razgrajčev in pijancev, vtačili jih v policijski voz in odpeljali v zapore na Bleiweisovi cesti. Proti aretirancem je uvedeno kazensko postopanje.

* Nesreča pri Kozlerjevem gradu. V ponedeljek okoli 18. ure je peljal posestnik Franc Zdravje iz Tomišlja z enovprežnim konjem drva v Ljubljano. V bližini Kozlerjevega gradu mu je pripeljal nasproti s tovarnim avtom šofer Franc U. Ko je konj opazil avto, se je pričel plašiti. Vkljub temu, da ga je Zdravje držal za uzdo, je tako skakal, da je padel Zdravje pod avto, ki mu je tako poškodoval obe nogi, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v bolnico.

* Nesreče in nezgode. 6 letni posestnikov sin Janez Piškur iz Velike Loke se je sunil z nožem v levo oko. 52-letna delavčeva žena Katarina Turjanšek iz Mengša je tako nesrečno padla, da si je zlomila desno nogo. 44-letnemu brezposelnemu ključavničarju Ivanu Prazniku je spodrsnilo na ulici, da je padel in se zelo poškodoval na glavi. Vse tri ponesrečence so prepeljali z rešilnim vozom v bolnico.

* Razburjani dogodek pred Škofijo. Iz hleva v Veliki Šolnarski ulici šte. 4 je ušla kobila in zbežala po Trnovskem pristanu in Sv. Jakoba trgu do Škofije, kjer jo je ustavil in prijel zidar Franc Vidmar. Ker se je dogodek pripetil ravno opoldne, ko prihajajo otroci iz šole in gredo delavci domov, je bila ogrožena osebna varnost.

Maribor

m Ustanovitev Poljsko-jugoslovanske lige. Ker ima Maribor precej stikov z brati Poljaki, posebno o priliki raznih sprejemov, se je doslej zelo čutilo pomanjkanje organizacije, ki bi vse delo za zblizanje vodila po določenem sistemu. Zaradi tega se je sedaj započela akcija za ustanovitev Poljsko-jugoslovanske lige v Mariboru, ki bo delovala slično kakor Jugoslovansko-češkoslovaška liga. Vsi Poljaki in prijatelji poljskega naroda naj se v ta namen ustmeno ali pisмено javijo prof. Francu Crnku na realni gimnaziji.

m Današnje molitve za primorske brate. V mariborskih cerkvah bodo danes molitve za primorske brate in sicer v stolnici ob 17. uri, v frančiškanski cerkvi ob 15. uri, v magdalenski pa ob 14. uri.

m Škofovski jubilej dr. A. Karlina. Lavantinski vladika dr. Andrej Karlin bo slavil v petek, dne 20. t. m. dvajseto obletnico posvetitve za škofa. V Mariboru se bo jubilej proslavil že danes in bo ob 10. uri v stolnici pontifikalna sveta maša jubilarja. Povsod drugod v Škofiji se bo obletnica slavila jutri, v petek, ponovila pa se bo tudi v tukajšnji stolnici, kjer bo ob 8. uri zjutraj pontifikalna maša z zahvalnico, katero bo daroval škof dr. Ivan Tomažič.

m Možje iz Maribora! Ne pozabite iti v naslednjih dneh ob 20. uri zvečer v tukajšnjo stolnico poslušati znamenitega verskega govornika dr. Opeko! Obravnaval bo najbolj pereča sodobna vprašanja.

m Akademija Sokola Maribor I. Na sporedu akademije Sokola Maribor I. v soboto, dne 21. t. m. v telovadnici podčastniške šole v vojašnici kralja Petra I. bodo v prvem delu: proste vaje dečkov, planiranje letnega telovadišča mladeničev (Pivko), japonske vaje deklic (Stefanović-Binički), mladi vojniki dečkov (Grup-Parma), boks članov (Pehani) in skupine na konju moškega naraščaja; v drugem delu pa: deklamacija, vaje članov na bradli, pomladanske vaje članic (Bolhar-Pospisil). Što čutiš, čutiš... gojencev podčastniške šole (Černe-Jenko), nove smeri — ženski naraščaj (Jermakova-Benišek) in iz bratskog zagrljaja — člani (Kovač-Jenko). Prodaja vstopnic pri trgovcu Ma-

jerju na Glavnem trgu in pri Ceterju v Ve-trinjski ulici.

m Jugoslovanska pevska zveza v Mariboru. Dne 16. t. m. so se zbrali zastopniki dvanajstih pevskih društev iz Maribora in okolice, da se posvetujejo o pristopu k omenjeni zvezi, ki naj obsega pevska društva vse države. Po pojasnilih, ki jih je podal začasni vodja akcije gospod dr. Tominešek kot predsednik Glasbene Matice, se je pokazalo splošno razpoloženje za skupnost, ki bo prinašala znatne ugodnosti. Razpravljalo se je tudi o imenu, obsegu in odboru snujoče se župe, ne da bi se seveda storili obvezni sklepi. Ti bodo sprejeti po predpripravi, ki so v teku.

m Dobrovolci! Letošnji redni občini zbor bo v nedeljo, dne 22. t. m. ob 9:30 dopoldne v restavraciji Narodnega doma.

m Dokumenti za ljudsko štetje. Po zakonu o ljudskem štetju se mora vsakdo popisovalni organom legitimirati s potrebnimi dokumenti. Mestno načelstvo poziva tedaj vse meščane, da pripravijo v to svrhu rojstni list, domovnico, posestne dokumente ter podatke glede zgradb. Kdor potrebuje natančnejše informacije, naj se zgleda pri mestnem konskripcijskem uradu v Slomškovem trgu št. 17.

m Občini zbor Jadranske straže. Krajevni odbor Jadranske straže v Mariboru bo imel svoj letošnji občini zbor v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel«. Vabljeni vsi člani in tudi prijatelji društva.

m Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru bo imelo svoj tretji redni občini zbor v nedeljo, dne 22. t. m. ob 10:30 v društveni sobi v dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici, vhod z dvorišča.

m 105. Podružnica Ferijalnega Saveza na dr. moškem učiteljsku priredi v soboto 21. marca ob 3. uri popoldne koncert pod vodstvom prof. Karla Pahorja. Ker sodeluje popolu zbor in orkester imenovanega zavoda, vlada precejšnje zanimanje za koncert. Vstopnina malenkostna.

m Koncert »Jadrana« v Marenbergu. Dne 25. t. m. na Marijin praznik bo priredilo pevsko društvo »Jadrana« ob 11:30 v Brudermanovi dvorani v Marenbergu koncert slovanskih narodnih pesmi. Koncert bo pod okriljem tamkajšnjega Rdečega križa.

m Nesreča pri delu. V tovarni Eiler v Melju se je večeraj dopoldne pri transmisiji 19-letni Julij Tavčar iz Košakov tako težko notranje poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico.

m Današnji avtobusni promet. Na progi »Glavnega trga na Sturence« bo danes avtobusni promet od 8. do 20. ure pomnožen. Avtobusi bodo vozili po Ruški cesti, Črtomirovi ulici in Dvorniški cesti do gostilne Uran in nazaj.

m Sokolovo lutkovno gledališče. Lutkovno gledališče Sokola v Narodnem domu bo vpriporilo v nedeljo ob 15. uri popoldne »Sovji grad«, čarobno pravljico v štirih dejanjih s petjem in godbo.

m Narodno gledališče. Danes, v četrtek se zadnjič vpripori burka »Odgodena noč«. V soboto bo ponovitev Finžgarjeve »Verige« za abonente reda C in kupone. V nedeljo popoldne ob 15. uri se bo pela zadnjič v sezoni in po znanjih cenah Leharjeva opereta »Ciganska ljubezen«, zvečer ob 20. uri pa Kalmanova opereta »Knežinja čardaš« za kupone.

m Mariborski smučarski klub bo priredil jutri v petek, dne 20. t. m. ob 20. uri v dvorani hotela »Zamorec« na čast svojim tekmovalcem družabni večer. Vabljeni so vsi smučarji.

m Kaj pa mesarji? Peki so naposled znižali cene kruhu, kaj je pa z mesarji. Mislimo, da bi bilo prav tako potrebno tudi tu napraviti red, kajti cene mesu niso v nobenem sorazmerju s cenami živine!

m Nesreča z nožem. 19letni v Vrbanovi ulici št. 8 stanujoči Ivan Vilčnik je pri rezanju mesa zadobil večeraj dopoldne tako težko rano, da je moral v bolnico.

m Tatvina gosli. V torek popoldne je neznanec ukradel učiteljskni Elviri Palaševi, stanujoči v Koroščevi ulici 500 do 600 Din vredne gosli.

Gelje

* Vse jugoslovansko čuteče Celje se udeležijo danes ob 14. skupne javne molitve za naše nesrečne brate. Zbirališče pred župno cerkvijo.

* Prihod p. H. Sattnerja. Danes ob 14:43 pripe v ljubljanski brzim vlakom v Celje p. H. Sattner, ki bo osebno prisostvoval izvajanju »Vnebovzetja«. Celjska pevska društva mu priredijo svečan sprejem, na katerega je tudi občinstvo vabljeno.

* Odlikovani profesorji. V ponedeljek je direktor celjske realke gimnazije g. Zupan izročil odlikovanja profesorjem celjske gimnazije, ki jih je odlikoval Nj. Vel. kralj. Odlikovani so bili g. Mravljak Franc ter g. Vrečko Ivan z redom sv. Save IV. stopnje, g. dr. Zelenik Karel ter g. Orožen Janko z redom sv. Save V. stopnje. Cestitamo!

* Borza dela v Celju išče 2 kočijaža, 5 hlapcev h konjem, 3 hlapce h govedu, 2 kravarjačev, 1 viničarja, 1 mojstra za izdelovanje medeno-kovinskih predmetov, 2 kolarja, 1 krojača, 1 čevljarja, 1 brivca za Split, 2 raznašalca kruha, 2 mizarska ter po enega kovaškega, zlatarskega, sodarskega, mlinarskega, pekoveškega, brivskega vajenca; 27 kmetiskih deklet, 1 kmetško ratniko, 2 natakarice, 3 hotelske kuharice, 5 servirk, 1 tovarniško delavko, 5 kuharic, 15 služkinj, 1 šiviljsko vajenko.

* Mestni kino predvaja še dni Tauberjev zvočni film »Pot k slavju«. Kot dodatek zvočni žurnal.

* Vnebovzetje ki ga izvaja danes pevsko društvo »Maribor« v Ljudski posojilnici se prične točno ob 16:30. Občinstvo naj pravočasno zasede prostore, da se radi velikega navala ne bo zavlekel začetek.

* Seja okoliškega občinskega odbora. V soboto 21. t. m. bo ob 20. javna seja občinskega odbora celjske okolice v občinski dvorani na Bregu.

* Pevec »Ojke« se pozavljajo, da se polno-mevalno udeležijo sprejema p. H. Sattnerja danes ob 14:48 na kolodvoru in koncerta ob 16:30 v Ljudski posojilnici.

* Občini zbor Obrtnega društva, ki bi se moral vršiti preteklo soboto, je preložen na soboto 21. t. m. ob 20. v Obrtnem domu.

Jz drugih banovin

Dr. Čok o koloniji Bistrenici po potresu

O priliki katastrofalnega potresa v Južni Srbiji je slovenska javnost s hvalevrednim sočutjem za vse prizadeto prebivalstvo pokazala svoj živi interes posebno tudi za usodo mlade kolonije Primorcev — izbeglice v selu Bistrenica —Dubljani na Vardaru. Razne vesti so v tem pogledu krožile med narodom in po časopisju. Zato bo prav, ako javnost informiramo, kak je položaj v naši novi naselbini. Ker sem takoj, ko sem zvedel za potres, odšel na lico mesta, morem podati v tem pogledu sledeče pojasnilo.

Prvi potresni sunki so se javili, kakor znano, v soboto 7. t. m. v noči (pravzaprav noči od petka na soboto). Dasi so bili precej jaki in so se večkrat ponovili, niso napravili posebno velike škode. Preplašili pa so ljudi, ki so zbežali iz hiš. Mnogo jačji so bili sunki v naslednji noči, od sobote na nedeljo. Imeli so tudi težje posledice. Nobena hiša ni ostala neprizadeta. Večinoma so popokale stene in strehe so se upognile. Porušenihi je v Bistrenici pet ali šest hiš, ostale so več ali manj poškodovane. Pri nekaterih obstoja možnost, da so po prvem močnejšem dežju porušili streha. Ko hodiš po vasi, vidiš na raznih mestih, kako se je odkrnil del zida ali strehe. Stara džamija ob Vardaru je porušena, velike džamije v sredi vasi je le močno trpela in izgubila polmesec z vrha minareta. Stara in jaka »kula« je tudi trpela: z vrha doli je padlo večje število težkih kamnov, a po sredi severnega zida od vrha do tal je razpoka v zidu.

Največ je bil prizdeta edina moderno zgrajena hiša v Bistrenici: nova žandarmerijska stanica. Prebivalci so se morali izseliti in hišo bo treba porušiti. V glavnem so slabe turške hiše bolj prenesle potres nego nova moderna zgradba. One hiše, ki so porušene v Dubljanih, ki je bilo bolj prizadeto nego Bistrenica, čeprav sta obe stali v neposredni bližini, so bile namreč v tako slabem stanju, da bi po mojem mišljenju v doglednem času tudi brez potresa same razpadle.

Kdor pozna razmere v takem »turškem« selu, kakor so še danes Bistrenica in Dubljani, mi bo pritrjeno, ako pravim, da je materialna škoda razmeroma prav majhna. Še največja škoda je napravljena na onih hišah, ki jih vporabljajo naši naseljenici, ker so to dosti dobro popravljene turške hiše. Seveda pa se bo moralo sedaj prilično mnogo potrošiti za zidanje novih hiš.

Da so potresni sunki, ki so se potem v vedno hujših oblikah ponavljali še naslednje dni, prestrašili prebivalstvo, ki je za par noči ostalo

* Celjsko pevsko društvo pripravlja svoj pomladanski koncert, na katerem bo izvajalo orkestralno delo Försterja in p. Hugolina Sattnerja ter druge pevske točke. Pevke in pevce poziva društvo, da se udeležujejo vseh vaj točno in polnoštevilno.

* **Smrtina kosa.** V sredo 18. t. m. je v Zavodni umrla ga. Verderber Amalija, roj. Mlakar, so-proga trgovca v nežni mladosti 27 let. Pokojnica je bila nekaj let nameščena v trgovini Hladin in je bila radi svojega simpatičnega značaja dolgo priljubljena. Pogreb bo jutri ob 15. — Na Dolgem polju št. 17 je pešadijskemu naredniku g. Mončičeviću umrla enoletna hčerka Jelena. — Preostalih naše iskreno sožalje.

* **Znižanje cen kruha.** Od sobote 14. t. m. so v Celju krušne cene znižane na podlagi navedbe kr. banske uprave sledeče: beli kruh kg od 4.50 Din na 4.— in črni kruh od 3.75 Din na 3.50 Din. Kruh se bo odslej prodajal na težo in ne več na velike in male štruce brez tehtanja.

* **Najdba.** V ponedeljek je bila v mestu najdena poselska knjižica na ime Potočnik Ivana ter en žepni robač in ena ruta. Dobi se na policiji.

* **Iz policijske kronike.** G. Anton v Gaberju je svoji življenski družici grozil, da jo bo ubil in ji uzel nekaj njenih stvari, ki jih je potem prodal. Njena dva znanca sta ga zato napadla in pretepla, da so mu razbili nos. G. je bil izročen sodišču, napadalec pa policiji še išče. — 81-letna O. Antonija je bila aretirana in oddana sodišču radi suma tajne prostitucije.

Kriza na Notranjskem

Lož, 18. marca.

Zadnji sejem v Ložu, znan po vsej Notranjski zaradi obilice prignane živine, je prav lepo odčitaval vso grozoto gospodarske krize, ki je pritisnila zlasti našega kmeta. Na sejmu je bilo poleg druge živine prignanih tudi 223 volov, samih lepih, pitanih živali. Od vsepovsod so prignali kmetje živino, kupcev pa od nikoder! Tistih par mesarjev le malo zaleže ter so morali kmetje svojo živino gnati zopet domov v hleve, s tiho žalostjo v srcu seveda in s težkimi mislimi in skrbmi: ka jbo, če bo to še dolgo trajalo! Izdatkov toliko in vsak dan, blago pa ne gre v denar ali pa je tako strašno poceni, da ni truda ni pošteno plačan.

Pitani voli so se na sejmu prodajali po 7 do 7.50 Din kilogram. Tri pare najlepših in najdebelejših volov je kupil g. Slamič iz Ljubljane. Prašički za rejo, 6 do 7 tednov stari, so bili po 175 do 200 Din eden. Krave molznice, lani se po 15.000, se dobe zdaj po 10 do 12.000.

Ker kmetje niso na sejmu vsega prodali, sploh ne mnogo, so seveda trpeli tudi kramarji in drugi. Vsi tožijo, kako slab je bil zaslužek.

Po vsem tem se polašča ljudi upravičena skrb. Pomislite dejstva: les se ne prodaja, tudi vožnje ni — to sta za Notranjskega kmeta dve živ-

Potovanje po zvezdi večernici

19.

Venera se je bolj in bolj večala in treba je bilo raketo obrniti, da ne bi prenapeto priletela na njena tla. Tudi to se jima je dobro posrečilo, in ko sta nekočkrat obkrožila ogromni planet, ki je le malo manjši kakor naša zemlja, sta raketo previdno zaustavila. Bum... Tresk... In vesoljsko vozilo se je s spodnjim koncem zarilo v prst in pesek ter obstalo.

20.

Dušan in Danica sta ustavila vse aparate in ker sta že dobro poznala ves mehanizem, jima tudi vrat odpreti ni bilo težko. Gosti in soparni vzduh nove zemlje ju je skoraj zadušil, toda ob pogledu na čudovito pokrajino, v katero sta stopila, sta kmalu pozabila tudi na to. Sčasoma sta se popolnoma privadila. Pred njima se je dvigal gozd ogromnih preslic in praproti.

ljensko važni stvari, ker je manj navezan, ker le iz njih črpa glavne svoje dohodke in zaslužek. Dalje: s prašiči je pravzaprav le zguba, ker so vzrejevalni stroški večji, kakor pa znesu sku-piček, ako je blago sploh mogoče prodati. Z vsa drugo živino je prav tako, ker jo je težko prodati. Zraven tega pa govore še o vrnitvi naših ljudi iz Francije, kjer se mude na raznih krajih pri zaslužku — torej b. otudi ta vir, čeprav majhen in pravzaprav najbolj pekoč in bidek, ljudem ugasnil?

Tole, glejte, ta vprašanja se porajajo ljudem, ko razmišljajo o krizi, ki je v resnici zarezala v naše gospodarstvo že globoke rane, komaj izlečljive.

Poskus samomora v Mariboru

Skok v Dravo pred očmi številnih pasantov.

Maribor, 18. marca.

Danes dopoldne se je dogodil v sredini mesta na desnem bregu Drave razburljiv poskus samomora. Kmalu po 10. uri se je pojavila na ozki obrežni stezi pri črpalkah delavnic drž. žel., dobro oblečena ženska srednjih let in se zamišljeno sprehajala semintja, tako da so pasanti na brvi že kmalu postali nanjo pozorni. Naposled je stopila na neko skalo, ki moli nad strugo in se vrgla v valove deroča teke.

Ljudje, ki so to opazili, so stekli na breg in železniški uradnik Ivan Piščanec se je takoj pogljal za samomorilko in jo po težjih naporih, ko je že izginila s površja, prijel in dvignil nad vodo. Med tem so na pristanu tudi že odvezali čoln in mu hiteli na pomoč.

Ko so rešila in rečenko srečno spravili na breg, kamor je bila tudi že pozvana rešilna postaja. Na to jo je še vedno nezavestno pripeljala v bolnico, kjer so jo kmalu spravili k sebi in je sedaj že izven nevarnosti. Pomagati so morali tudi rešitelju, ki je bil zaradi napora popolnoma izčrpan. Samomorilna kandidatinja je ločena žena nekega uradnika Z. Zakaj je hotela v smrt ni znano.

Blejske novice

Po dolgem času bo menda v kratkem pričel poslovati naš občinski odbor, ki je stavkal malone že tri mesece, radi česar je vse občinsko delo bilo do sedaj v največjem zastoju. Zato je bil prav skrajni čas, da so odločilni krogi pokazali pravilno razumevanje za gospodarski razvoj Bleda in njega aktualna tujsko-prometna vprašanja s tem, da so pokrenili akcijo oživetja tvorjenja blejske občinske uprave.

Za župana je imenovan g. dr. Joža de Gleria, ki je že pred leti županoval Bledu. V občinski odbor so sprejeti novi odborniki, kakor Ambrožič, Rvnik Jurij itd. Odstavljeni pa so župan g. Rus in odborniki Pretnar, Zumer, Černe, Zirovnik, Korošec Franc in Zvegelj Lovro.

Z imenovanjem nove občinske uprave ja jasno, da bo skrbela za tekoče posle, kakor za proračun, kanalizacijo, asfaltiranje cest in še za mnoge druge nadvse važne tujsko-prometne nprave. V ospredje stopa aktualno vprašanje gradnje nove šole, ki je nujno potrebna, kajti dosedanja je veliko premajhna. Zato se vrši pouk dveh razredov v starem župnišču, ki nikakor ne odgovarja sodobnim šolam, najmanj pa na Bledu, kjer se bodo lahko inozemski gostje znašli, nad našimi šolskimi stavbami. Šolski prostori v starem župnišču niso le samo nehijski, marveč tudi v zasmeh in sramoto Bleda, ako bi se mogel vršiti pouk še nadalje v takih stavbah, ki niti ne zasluži svojega imena. Jeseni je občinska uprava kupila od gospoda Krkoča travnik na Prešernovi cesti, to stavišče je zelo primerno za gradnjo nove šole. Zeleti bi bilo, da se gradbena akcija nove šole na omenjenem stavišču čim prej oživetori.

Na Bledu imamo sedaj kar štiri zdravnike, ki izvršujejo prakso. Zadnji čas je pričela ordinirati ga. dr. Fischejeva Zdenka, ki stanuje na Vidovdanski cesti v neposredni bližini hotela Toplice.

Telovadci Sokolskega društva na Bledu se pripravljajo za svoj prvi letošnji telovadni nastop, ki se bo vršil na praznik 25. t. m. popoldne. Na cvetno nedeljo 29. t. m. bodo naši vrli Sokolčki uprizorili v novem Sokolskem gledališču mladinsko igrjo »Široto Jerico«, pravljico s petjem v štirih slikah. Ker nastopajo v igri Sokolčki, ki so hkratu učenci tukajšnje osnovne šole, vlada me domačini za to igro največje zanimanje.

Vidovdanska cesta, ki pelje iz Zeleč na Mline, je radi jarkov, v katere polagajo cevi za kanalizacijo, na gotovih krajih zaprta za nedogleden čas.

Bivša banovinska cesta, ki pelje od hotela Toplice mimo Parkhotela in Jeklerja do pensiona Vovk, je prešla po zakonu o opravljanju cest v last blejske občine. To cestu bo dala občina asfaltirati še do sezije. Stroški so proračunani naokrog pol milijona Din.

Zahvala prestolonaslednika Petra. Radovljško sresko učiteljsko društvo je imelo na svojem zborovanju na dnevnem redu tudi predavanje »Sokol in učiteljstvo«. Po predavanju se je poslala udanostna brzojavka starosti Sokola Kraljevine Jugoslavije prestolonasledniku Petru na Bled. Sreski načelnik je poslal društvu naslednji dopis: »Po naročilu Nj. Vel. kralja ter ministrstva za notranje zadeve z dne 17. februarja 1931. K. br. 139, mi je čast sporočiti društvu zahvalo Nj. Vis. prestolonaslednika Petra za vdanostne izraze z učiteljskega zborovanja na Jesenicah.

Blejsko okrožno bolnico so začeli te dni prenavljati. Zupanstvo opozarjamo, naj se hkrati posuje cesta, ki drži k bolnici, da ne bo večnih pritožb. V Zelečah vlada na cesti od vile Mayer do pensiona Svoboda ponovna tema. »Jugoslovane« je že pozimi nekoč apeliral na blejsko županstvo, da odpravi ta nedostatek. Nekaj časa je svetila električna žarnica in dajala potrebno razsvetljavo od gostega vejevja zastrli temni ulici, toda pred kratkim je žarnica bržčas pregorela. Stanovaleci v tej ulici se ponovno obračajo do županstva, da oskrbi potrebno razsvetljavo.

Vim naredi kopalno kad sijajno in svetlo. On ostra-ni v trenutku vso ne-snago i sve milo. Uporab-ljajte Vim radi njegovih dobrih in ekonomskih last-nosti. Novi veliki zavoj sta-ne samo Din. 6.—

VIM

SAMO 6.- DIN. NOVI VELIK OVITEK VIM ZA 1001 PREDMET!

Kronika ribenške župnije. V letu 1930, je bilo rojenih v ribenški župniji 18 otrok (9 moškega in 9 ženskega spola). Umrle so štiri osebe. 12 jih je bilo oklicanih v pret. letu.

Poštni urad na Bledu se za enkrat še ne bo preselil. Sklenjeno je, da bo poštni urad ostal tamkaj, kjer je, kar je gotovo najprimernejše. Poslopije, katerega lastnik je g. Kenda, se bo v to svrhu preuredilo, da bo vztrajalo svojemu namenu. Radi predelave starega poštnega poslopija letos še ne bodo mogli instalirati Siemensovega avtomatskega telefona. Položili pa bodo kable, najverjetneje do sezije v naslednjem letu, nakar bodo šele instalirali avtomatski telefon.

Novice iz Šmartnega pri Litiji

Te dni je končal kmetijski tečaj, ki je trajal vso zimo. Uspeh je bil nadvse pričakovanje odličen. Tečaj je obiskovalo, kakor je že znaš list, tako smemo imenovati »Jugoslovane«, poročal v začetku 60 do 70 posetnikov, ki so obiskovali tečaj zelo redno. Vodstvo tečaja je bilo v rokah tuk. šolskega upravitelja gosp. Maksa Kovačiča.

Tečaj je pokazal, da se naše kmetjsko ljudstvo vedno bolj zanima za strokovno izobrazbo. Zelo smo obiskovalci hvaležni vsem predavateljem in voditelju g. Maksu Kovačiču za trud. Gospod srezki načelnik vlad. svet. Podboj je tečaj v lepo vznešenem govoru na prisotne zaključil, ter obljubil, da, če bo le mogoče, se bo prihodnje leto vršila gospodinska šola.

Poštni promet z občino Trebeljevo, ki je bil ustavljen in naši sosede niso dobivali 3 tedne nobene pošte zaradi obolelosti listarja g. Mraka, je zopet postavljen. Potrebno bi pa bilo, da bi se ustanovila na Prežganjem pogodbeno pošta, kajti od nas ali iz Litije, pod kateri poštni okoliš ti kraji spadajo, so oddaljeni 4 dobre ure pešhoje.

Odbor za zidavo prepotrebne »Narodnega doma«, ki ima svoj krásni staveni prostor na Ustju, je sklenil na predlog gosp. predsednika Franceta Fliseka na zadnji seji, da začne takoj spomlad z gradnjo stavbe. Razpis del bo štak v službenem delu »Jugoslovane« objavljen. Šmarski gospodje Knačič, Robavs, Izgoršek, Gruden in drugi so se z lepimi vsotami odkupili za to našo prepotrebno stavbo. Pač pohvale vredno. V novem domu bodo imeli svoje prostore Sokol, Zvon, knjižnica in sploh vse naše prosvetne napredne ustanove.

Naš agilni učitelj Anton Vidic je zelo nevarno obolel. V kolik ga nadomešča učiteljstvo medsebojno. Želimo mu skorajšnje okrevanje. Kakor je že »Jugoslovane« te dni poročal, bo danes

na Jožefovo popoldne ob 15. v prosvetni dvorani pevski koncert. Pridite! G. dekan Ante Gornik je pozval na ukaz jugoslovanskega metropolita zagrebskega nadvladike dr. Ante Bauerja, da se vsi na Jožefovo udeležimo ob 14 skupne molitve v dek. cerkvi za naše zaslužene brate in sestre. Odzvali se bomo.

Divji lovec so g. Koprivnikarju, posestniku iz Sirmanskega hriba, neopaženo ustrelili izvrstnega psa čuvaja. Orožniki so zlikovcem na sledu.

Zaspala in umrla

Poljčane, 18. marca.

Pravijo, da če se zima dolgo upira, rado stare ljudi pobira...! In letos bo res tako. Skoro dan za dnem se oglašajo zvonovi, žalostno označujoč smrt. Najbolj pobira med 70- do 80-letnimi. V kratkem razdobju imamo zaznamovati 5 takšnih primerov. V terek pa je zvonilo spet dvema hkratu in to: krog 80-letni Mlakarjevi ženki, ki je že dalje časa bila priklenjena na posteljo in jo je zdaj Bog odrešil vsega trpljenja ter 75-letni Valantovi Rezi.

Ta je umrla na prav originalen način in lahko. Po dobri večerji — klobasi z zeljem — se je dobro naspala. Zjutraj je še prav čila vstala in se za zajtrk najdlja žganec. Pri tem pa se je živahno razgovarjala in šalila z razposajenimi vnuki. Nenadoma pa se ji je začelo spet dremati, naslonila se je na mizo, zaklimala je... zaspala... in — umrla. Naj ji bo lahka zemlja, kot je lahko umrla. Zalujočim naše sožalje.

Braslovče

Luč na postaji. Ze meseca decembra l. l. se je sklenilo na seji polzelskega občinskega odbora, da se bo namestila žarnica na postaji in na savinjskem mostu. A še vedno nismo deležni te razsvetljave, ki je pa prav potrebna.

Oseba vest. V ponedeljek 18. marca je odšel na novo službeno mesto na postajo v Bohinjsko Bistrico skladiščnik g. Bernot. Po 12 letih, od kar je prišel na Polzelo, se je vsem tako priljubil, da ga bomo pogrešali.

Uradni dan sreskega načelnika. V četrtek je prišel sreski načelnik g. Hubad uradovat v Braslovče. Prav mnogo dela je imel, ker je prišlo toliko strank. Pritoževale so se v glavnem radi kuluka.

Za sklad Sokolskega doma. Za sklad Sokolskega doma na Polzeli so darovali g. Ivan Repnik in trije neimenovani po Din 100. Hvala!

Konfekcija „Elite“ Prešernova
Ljubljana ulica 7-9

priporočila, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih in moških plaščev ter oblek

Polepšanje Ljubljane

Gradbeni program ljubljanske mestne občine
Ljubljana, 18. marca.

Mestni gradbeni urad ima v delu osnutke za naslednje naprave, predvidene v l. 1931.:

1. prizidava dr. Luckmannove hiše v svrhu razširjenja Gradišča;
2. povečanje ubožnice v Japljevi ulici;
3. prizidek k Srednji tehnični šoli za obrtno-nadaljevalne tečaje;
4. nova šola za Bežigradom;
5. mrtvašnica in mrtvaška veža;
6. temeljite poprave vseh javnih spomenikov;
7. sestava programa in osnutka za novo magistratno poslopje;
8. naprava podrobnih načrtov nabrežij Ljubljane;
9. naprava načrtov za preureditev Latterma novega drevoreda;
10. ureditev vseh potov na Grad in preureditev ljubljanskega gradu sploh;
11. preureditev Zvezde;
12. ureditev prostora pri cerkvi sv. Jerneja v Šiški;
13. razširitev in ureditev ceste za Koslerjevim zidom, pod Bellevuejem do cerkvice sv. Jerneja v Šiški;
14. preureditev stopnišča pri cerkvi sv. Florijana;
15. nova naprava Čevljarskega mostu in ureditev okolice;
16. tlakovanje cestišča Kongresnega trga pred Uršulinkami in Gradišču ob priliki položitve tirov železnice;
17. potlakovanje Selenburgove ulice z lesenimi kockami;
18. preureditev Jegličeve ulice (zasaditev in razširitev hodnikov);
19. priprave za nov tlakovalni program;
20. priprave za izvršitev javnih in privatnih hodnikov;
21. ureditev Vrazovega in Ambroževega trga;
22. izpopolnitev regulacije pred glavnim kolodvorom glede na nov načrt postajnega poslopja;
23. novo upravno poslopje v mestni klavnici, kontumačna klavnica in naprava ograje okrog celotne klavnice.

Najstarejša sestra v bolnici stopila v pokoj

Ljubljana, 18. marca.

Danes je po 38-letnem službovanju stopila v pokoj najstarejša usmiljena sestra v tukajšnji bolnici in obenem tudi najstarejša izmed vseh uslužbenk in uslužbencev v bolnici sestra Uršula Zelenko, roj. 19. junija 1875 v Sv. Urbanu pri Ptuj. Sestra Uršula je stopila v red usmiljenih sester 8. oktobra l. 1892, in je službovala najprej v stari bolnici na Dunajski cesti, in sicer od 30. junija 1893 dalje. V stari bolnici se je udeleževala do selitve, po selitvi na Zaloško cesto pa v novi bolnici. V teku svoje dolgoletne samaritanske službe je bila zaposlena na vseh oddelkih, nazadnje pa v šivalnici in sušilnici. Imela je tudi v oskrbi bolniško kapelo. Ves čas je bila zelo marljiva in poštropna v svojem poklicu. Odlikovala se je posebno za časa vojne, ko je bila noč in dan na nogah v prid ranjenecem.

Svoj zaslužni pokoj je odšla sestra Uršula preživljati v Marijin dom v Ljubljani. Želimo ji, da bi ga preživela v miru, ki ga dolgih 38 let ni poznala!

Novice iz Rajhenburga

Da nas je letos vreme prav pošteno potegnilo, o tem ne dvomimo. Imeli smo že lepe pomladanske dneve, nakar nas je zopet presenetil sneg. Posebno hudo je divjalo v sredo. Namreč med viharjem in snežnim metanjem je okrog poldneva celo treskalo in grmel. Na ta dan je padla bela pšenica. Ravno tako je tudi Sava zelo narasla pretekli teden, da brod pri Rajhenburgu ni mogel voziti. Posledica je bila, da so morali učenci, ki obiskujejo meščansko šolo v Krškem, hoditi po štajerski strani do Vidma in tukaj čez most v Krško, kar pot še zelo podaljša.

Ko je rajhenburška občina kupila hišo v Rajhenburgu od Kovačičevih dedičev, se je takrat mnogo govorilo o tem, da bi se hiša preuredila za učiteljska stanovanja, zaradi ob vodi pa naj bi se potem občine zgradila klavnica, ki je za naš trg neobhodno potrebna. Samo v trgu Rajhenburgu so trije mesarski mojstri, katerim bi bilo z zgraditvijo klavnice mnogo pomagano.

Menda se nobena do sedaj igrana mladinska igra ni bila tako dobro obiskana in igrana s tolikim uspehom kot »V kraljestvu palčkov«, igro so preteklo nedeljo 8. t. m. ponovili v »Sloški domovni dom«, tudi tokrat je bila udeležba zelo lepa. Mlado sokolsko društvo na Senovem je priredilo v nedeljo popoldne v telovadnici osnovne šole pestro izbrano prireditev. Uvodoma je senovski kvartet izvajal pod taktirko g. Goriška koračnico »Naše zastave«, sledil je nagovor br. starostne inž. Ivanoviča, ki se je uvodoma zahvalil vsem navzočim za udeležbo. Spregovoril je nekaj besedi o Sokolstvu in njegovi veliki ideji. Njegova izvajanja so bila pri navzočih toplo sprejeta. Nato je pevski zbor zapel pod vodstvom g. Gajšeka nekaj prav lepih pesmi. Sledila je godba z »Na valovih Jadranskega morja« in »V domačem krogu«, za tem je pevski zbor zapel »Potrkali na okno«, »Sijaj solnce«, »Imel sem ljubi dve«, »Lahko noč«, vse pesmi so bile zapete res prav lepo in žele toplo priznanje navzočega občinstva. Sledila je glavna točka, predvajala se je veselo-

Samomor na pokopališču

Ljubljana drama v Središču ob Dravi

Središče ob Dravi, 17. marca.

Danes je izvršil na tukajšnjem pokopališču samomor radi nesrečne ljubezni mladenič Fr. Bračun, sin malega posestnika iz okolice Ptuja.

Prišel je obiskat svoje dekle, doma iz Sv. Bolfenke blizu Središča. Tu se je mudil na njenem domu, odkoder jo je spremljal v Središče, ker je dekle imelo nastopiti službo pri nekem tukajšnjem posestniku. Predno sta se poslovila, sta se obiskala gostilni Kosi in Horvat. Ko sta krenila iz gostilne Horvat, je dekle ustavil neki njen znanec, domačin, s katerim je nekaj časa govorila. To je fant, ki je bil precej ljubosumne narave, zelo razburilo.

Bračun je bil baže že zadnje dneve zelo potrt, ker mu stariši niso hoteli predati posestva in mu tudi branili poroko z njegovo izvoljenko. Pod vplivom razmer in pod vplivom dogodka na cesti je sklenil izvršiti samomor. Ker je bil

v tukajšnjem kraju neznan, je vprašal neko domačinko, kje je pokopališče. Ko mu je ta pokazala pot, se je v diru spustil na pokopališče, tako da ga dekle ni moglo dohajati. Vse njene prošnje so bile zaman, izjavil je, da mu ni več do življenja.

Prišedši na pokopališče, je z naglo kretnjo potegnil samokres in izprožil. Krogla ga je zadela in mu prestrelila pljuča. Dekle je vse zbežano pribežalo do gostilne in javilo gostilničarju pretresljiv dogodek. Takoj so bili na mestu zdravnik, ki je nudil ranjencu prvo pomoč, žandarmerija in duhovnik, ki je dal umirajočemu v sv. poslednje olje. Ko se je to izvršilo, je že bil na mestu rešilni avto tukajšnjega gasilnega društva, ki je pripeljal nesrečnega v ormoško bolnico. Tržane je ta ljubavna tragedija globoko pretresla.

Slaboumen občinski revež — bogataš

V Gorici pri Rajhenburgu živi občinski revež, ki prejme 12.000 dolarjev iz Amerike

Ljubljana, 18. marca.

Družba sv. Rafaela je izdala četrto številko »Izseljeniškega vestnika«, iz katerega posnemamo, da je družba tekom svojega kratkega obstoja ugotovila, da ostane pri raznih poskodbah in ob smrti naših izseljencev silno mnogo denarja v tujini, ki bi ga morali prejeti sorodniki v domovini v obliki zavarovalnine, zapuščine ali odškodnine. Družba je skušala kolikor mogoče našega denarja v Ameriki rešiti in se ji je to njeno prizadevanje v mnogih primerih tudi posrečilo. Družba sv. Rafaela deluje skupaj z Izseljeniškim uradom kr. banske uprave. Lani je Družba sv. Rafaela skupno z Izseljeniškim uradom kr. banske uprave intervenirala v 15 primerih, ki jih tudi navaja v omenjenem vestniku. Dosegla je, da so prejeli sorodniki ponesrečenih rojakov 11.449 dolarjev, dočim v nekaterih primerih postopanje še ni končano. Najzanimivejši je naslednji primer: Dne

11. marca leta 1925. se je v Montani v Zedinjenih državah ponesrečil na glavi rojak Anton P. Radi tega se mu je omračil um. Zavarovalnina 5000 dolarjev in odškodnina 7000 dolarjev je bila deponirana na ameriškem varušnem sodišču, slaboumenega A. P. pa so deportirali v njegov rojstni kraj Gorico pri Rajhenburgu brez vseh sredstev. Tam živi sedaj kot občinski revež. Sebe po posredovanju Družbe sv. Rafaela in Izseljeniškega urada kr. banske uprave se je ugotovilo, kje je njegov denar in pod kakimi pogoji ga bo prejel tukajšnji njegov sodniško postavljeni varuh.

Kakor hitro pride 12.000 dolarjev iz Amerike, je pričakovati, da se bo položaj občinskega reveža Antona P. temeljito zboljšal. Žal, da je slaboumen in da se ne bo mogel velike svote — v našem denarju okoli 680.000 Din — poslužiti tako, kakor bi se je, če bi bil normalen.

Rogatec

Sokolsko društvo v Rogatecu priredi v nedeljo 22. marca ob treh popoldne ob lepem vremenu na trgu, ob slabem vremenu v hotelu Sporn v Rogatecu veliko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo telovadnega orodja.

Trzin

Zveza z Ljubljano. Tudi pri nas imamo na postaji telefon, če se zopet pripeti kak tak slučaj kot zadnji, da je namreč šofer potnega avtobusa tekel iz Trzina v Domžale telefonirat, kar bi lahko storil tudi pri nas na postaji.

Promet. »Kamničane« je ob nedeljah opoldne že pred našo postajo čisto nabit. Zato ni čudno, če ljudje stoje na stopnicah in rinejo v vozove, kjer sploh še prostora ni. Za nedeljo opoldne so štirje vozovi vsekakor premalo. Seveda je med temi štirimi všteti tudi drugi razred. Če se še potem kdo rajši pelje z avtobusom, je pri tem pač nekoliko kriva tudi železniška uprava; če se že v Ljubljani ne zganejo, naj bi se pa vsaj v Kamniku.

Prezid

Osebnost. Pavlovič v srez jagodinski.

Poledica. 6. in 8. t. m. je nastala v naši okolici huda poledica, ki je napravila na drevju, posebno sadnem, veliko škodo. Mnogo sadovnjakov je popolnoma uničenih vsled teže, ki je nastala po sproti zmružujočemu dežju. Tudi bukovci gozdovi kažejo žalostno sliko in izgledajo ravno tako, kakor da prestri šrapneli ognji; pa je dva dni tudi tako pokalo po nasadih in gozdovih, kakor nekoč v vojni. Celotni ljudi ne pomnijo take poledice, ki bi napravila tako obšutno škodo na drevju. — Dne 13. t. m. je zapadel nov sneg; smučarji, ki so že spravljali smučke v sušilce, bodo prišli zopet na svoj račun.

Ptuj

Akademija učiteljskega društva učiteljskega iz Maribora priredi danes, dne 19. t. m. ob 15. uri popoldne v gledališču v Ptuj svojo akademijo. Na sporedu so pevske, glasbene in telovadne točke. Čisti dobiček je namenjen gojenkam petega letnika za maturitetno ekskurzijo, zato pozivamo vse Ptujčane, da s številnim obiskom podpro naš učiteljski ženski naraščaj!

Cerknica

Roko si je nalomil. V ponedeljek si je v šoli nalomil roko 10-letni učenec Josip Strukelj iz Dolenje vasi. Zaenkrat je dečko ostal v domači oskrbi.

Vračajo se. Pred kratkim časom je odšlo več fantov iz bližnje okolice v Francijo iskat dela, toda pretekli teden so se vsi, razen enega vrnili domov. Mislili so, da bodo kaj zaslužili, a zaenkrat so se morali vrniti domov. Doma je huda, drugje pa še huja!

Tema. V nedeljo zvečer smo bili do pol devetih brez elektrike. Pravijo, da se je v elektrarni nekaj zalomilo. V dvorani prosvetnega društva se je vršila kino-predstava, a ker nekaj časa ni bilo elektrike, je bila dvorana skoraj prazna.

Prodajajo... Zadnje čase je v Cerknici na prodaj več hiš in posestev. Kajpak, slabi časi, dolg in tako ne kaže drugega. V kratkem bo spet nekaj prostovoljnih dražb, toda za majhen denar noče nihče prodati, dosti pa tudi noče nihče plačati in tako ostanemo tam, kjer smo bili.

Novo mesto

Odlikovanje mestnega župana. V ponedeljek je bil na tukajšnjem sreskem načelnstvu slovesno izročen mestnemu županu dr. Josipu Režku red sv. Save IV. raz., ki mu ga je podelil Nj. Vel. kralj v priznanje velikih zaslug za napredek in procvit ljubke naše dolenske metropole. Za njegovega županovanja se je resnično storilo za Novo mesto več, kot prej v celotnem stoletju. Gospoda župana je v zadnjih mesecih sicer mučila težka bolezen, pa njegova silna narava je premagala tudi to oviro in poln mladeniškega ognja je spet na delu za svojo občino. Ko mu k visokemu odlikovanju iskreno častitamo, izražamo željo vsega meščanstva, naj bi še dolgo vrsto let vodil usodo Novega mesta tako skrbno in tako srečno in uspešno, kot je to delal doslej!

Sreski cestni odbor je izdelal proračun za poslovnost leto 1931. in izkazuje za 2.432.332.— Din potrebščin, dočim je dohodkov le 831.001'64 Din. Primanjkljaj se bo kril z donosom sreske cestne doličade na neposredne državne davke. Rok za ugovor je večeraj potekel.

Osebnost. Komandir orožniške čete žand. kapetan I. kl. g. Krešimir Grozdanič je premeščen v Niš in je tudi že odšel na novo službeno mesto. Gospodu kapetanu želimo tudi v novem službenem kraju polno zadovoljstva.

Zivnorejci, na zborovanje, ki ga je sklical sreski kmet. referent g. Fran Malasek za nedeljo 22. t. m. ob devetih popoldne na kmetijski šoli na Grmu. Prisilaste se za plemenske mrjase!

Umrl je v Badnu pri Dunaju Novomeščan gospod Franc Mayr, 80 let stari upokojeni župnik. Služboval je dolgo vrsto let med Nemci in našel tudi grob daleč od rodne grude. Pokopali so ga v ponedeljek.

Trbovlje

Izročitev odlikovanj. V ponedeljek popoldne se je vršila v tukajšnjem občinskem uradu redka svečanost. Dospela so odlikovanja, s katerimi so bili nekateri zaslužni javni delavci odlikovani od Nj. Vel. kralja za njihovo rodoljubno delovanje za narod in državo. Ob 9. uri popoldne so se zbrali na občini odlikovanci, katere je nagovoril sreski načelnik vladni svetnik gosp. Ludvik Pinkava s primernim nagovorom, v katerem je poudarjal, da naj bodo odlikovanci ponosni, kajti Nj. Vel. kralj jih je z odlikovanjem počastil že v novi dobi, t. j. po zgodovinskem manifestu, ko smo dobili že našo Jugoslavijo. Pozval jih je, da delujejo še dalje v sedanjem pravcu z geslom »Z vero v Boga za kralja in domovino«. Nato je gospod sreski načelnik pripel šolskemu ravnatelju v pok. in županu gosp. Vodušku Gustavu red Belega orla, župniku in duhovnemu svetniku čg. Gašpariču Jakobu red Sv. Save I. reda, istega tudi rudniškemu inšpektorju g. ing. Hamrlu Janu, posestniku Bergerju Ivanu, vpokojenemu poštarju Kuneju Ivanu in podžupanu Siterju Ignacu. Zlate svetilne za državljanske zasluge pa so prejeli posestnik g. Goropevšek Jože, vojaški referent obloje gosp. Grosner Franc, posestnik Cestnik Alojz in Gričar Martin. — Za odlikovanja sta se v prigodnih besedah zahvalila župan g. Vodušek in župnik g. Gašparič, ki sta dala zagotovilo, da bodo odlikovanci delovali i v bodoče za blagor kralja, naroda in države.

Premestitev. Premeščen je komandir tukajšnje orožniške vode poručnik g. Srečkovič Vladimir za komandirja orožniške vode v Celje.

Ustanovni občni zbor Kola jugoslovanskih sester je bil odložen ter se vrši 19. marca ob 16. uri v trboveljski meščanski šoli. Na občni zbor pride tudi dvorna dama ga. Tavčarjeva iz Ljubljane. Zene in dekleta pridite!

Odbor za izvedbo ljudskega štetja, ki je bil te dni konstituiran, sestoji iz župnika g. Gašpariča Jakoba, obratovodje g. Widra Adolfa in trgovca g. Pavlin Vinka iz Trbovelj in posestnikov gg. Malovrha in Roša iz Hrastrnika. Temu odboru sta pridružena še tukajšnji meščansko-solski ravnatelj g. Zavrl in rudniški uradnik g. Brinar iz Hrastrnika.

Nekateri člani ja vpokojenci bratovske skladnice, ki so svojočasno bili zavarovani pri socialno-zavarovalnih zavodih v Nemčiji, še vlagajo prošnje na te zavode za priznanje pokojnine potom Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Zato se opozarjajo vsi prizadeti, da so vse listine, ki se potrebujejo v gornji namen v smislu pravilnika bratovske skladnice in tozadavne pogodbe med Jugoslavijo in Nemčijo koleka proste, potrebno je samo, da te prevode overi bratovska skladnica.

Vedno večje zanimanje za »Jugoslovance«. Včeraj je bil pri nas »Jugoslovane« že v prvih jutranjih urah razprodan, dasiravno ga je došlo izredno veliko število izvodov, ki pa niti za eno kolonijo ni zadostovalo. Zato prosimo naše stalne prijatelje in čitalje iz ostalih rudarskih kolonij, ki včeraj »Jugoslovane« v korporaciji ni- so mogli kupiti, da nam to opreoste, ker bomo v bodoče skrbeli, da bo ob prilikah, kadar bomo poročali o važnejših dogodkih iz našega kraja, došlo vedno dovoljno število »Jugoslovance« v revir.

Šoštanj

Zdravstvena predavanja v Šoštanju. V okviru »Tedna narodnega zdravja«, ki ga priredi mariborska Zveza kulturnih društev v dneih od 22. do 29. t. m. v območju celega svojega delokroga (bivša mariborska oblast), se vrše v Šoštanju predavanja g. okrožnega zdravnikar dr. Ferda Koruna po sledečem vrstnem redu: 22. t. m. ob 8. v Sloški domovni domu, 24. t. m. ob 20. v Zadravnem domu in 28. t. m. ob 12. v Sokolskem domu. Slednje predavanje je namenjeno zlasti učencem in učenkam osnovne in meščanske šole. Predavanja bodo spremljale skriptne slike, ako bodo pravočasno dosele. Opozarjamo na predavanja vse, staro in mlado, iz mesta in okolice!

Razširjajte Jugoslovana!

Jugoslovansko-češkoslovaški trgovinski odnošaji

»Glasnik zavoda za pospeševanje zunanje trgovine« prinaša na uvodnem mestu med drugim tudi sledeče:

Na inicijativo Slovenskega instituta v Pragi se je stvoril pripravljalni odbor za osnutek Jugoslovansko-češkoslovaške gospodarske zbornice, pod načelstvom bivšega opolnomočenega ministra in sedanjega ravnatelja Živnostenske banke g. Dvoračka.

Osnova in delovni program jugoslovansko-češkoslovaške gospodarske zbornice v Pragi pomeni važen datum v zgodovini obeh bratskih narodov. Politična zveza, kakor tudi pristrani nacionalno-kulturni stiki, ki vežejo oba bratska naroda že od davnine, dobili bodo šele sedaj svoj polni značaj. Stvarjenje te zbornice, ki se je udeležilo ravno v dneh sklenitve trgovinske pogodbe med obema državama, pomeni posebno utrjevanje odnošajev obeh narodov, katerih interese se v vsem krijejo. Politična zveza popolnega razčiščenja trgovinskega stanja, je kazala neko praznino, ki je s tem popolnoma izpolnjena. Kajti poznano je, da smo živeli celo vrsto let brez carinsko-tarifnega dela trgovinske pogodbe, tako da smo morali vse odnose urejati samo z delnimi in začasnimi kontingentarnimi pogodbami. S sedanjo trgovinsko pogodbo pa so naši medsebojni odnošaji uvrščeni na osnovi medsebojnih gospodarskih struktur.

Zato je tudi pojav nove gospodarske zbornice oddaljen od običajnega vpljdnostnega akta in ne nosi samo dekorativnega, oziroma reprezentativnega značaja, pač pa bo ta zbornica imela polne roke prvega gospodarskega dela na novi ledini medsebojnih odnošajev.

Dejstvo, da smo se nabajali v takem nenačrtovanem odnosu in da naši jugoslovanski proizvajalci niso bili v zadostni meri zastopani na češkoslovaških tržiščih, je doprineslo, da je glavni del izvoženih naših pridelkov po prestopu državne meje iztiril naravnim smerem in odstopoval na oddaljenejša, tuja tržišča. Iz te situacije se je porodila zamisel po ustvarjenju institucije, ki bo normirala direktne trgovinske zveze med nami.

Jugoslov.-češkoslovaška gospodarska zbornica bo imela glavno nalogo, da pojači te direktne trgovinske zveze. To direktno ekonomizacijo pa bo zbornica ustvarila s svojo inicijativo, z direktno informativno službo, s svojim vplivom na povoljno reševanje raznih tekočih poslov, s koristno izmenjavo dobrin itd.

Samo ob sebi je umevno, da bodo v zbornici zastopane same odlične osebnosti trgovskega, industrijskega in finančnega sveta obeh držav, ki bodo zajamčile uspeh in ščitile interese obeh bratskih narodov.

84. re na glavna skupščina Prve hrvatske štedionice

Pod predsedstvom g. Miroslava grofa Ulmerja se je vršila dne 7. marca 84. redna glavna skupščina Prve hrvatske štedionice v Zagrebu.

Iz poročila ravnateljstva, kakor tudi iz bilance je razvidno, da so vloge v preteklem letu narasle za znatno vsoto nad 216 milij. Din tako, da znašajo skupne vloge sedaj Din 1.954.674.930 85 p, od katere vsote odpade na vložne knjižice Din 1.658.327.832-08.

Glavne aktivne postavke bilance sestojijo iz blagajniške gotovine in dobroimetij pri denarnih zavodih v skupnem znesku Din 208.800.000, vrednostni papirji Din 307.200.000, menična listina Din 457.200.000, dolžniki Din 1.711.700.000, občinska posojila Din 78.900.000, amortizacijska hipotekarna posojila Din 475 milij., nepremičnine Din 177.700.000. Skupna aktiva torej 4 milijarde 13 milijonov dinarjev. Na strani pasiv rezultira delniška glavnica Din 75 milij., rezerve 816 milij. Din, pokojninski fond Din 249 milij., vloge 1.954.600.000, upniki 802-2 milij. dinarjev.

Poslovno leto 1930. se je zaključilo s čistim dobičkom Din 16.609.199-95, odnosno s prenosom iz leta 1929. Din 1.178.402-81 s skupnim dobičkom torej Din 17.787.602-76 ter je potemtakem dobiček v letu 1930. za Din 280.350-24 večji, kakor v letu 1929.

Od čistega dobička se je sklenilo nakazati na naslov posebnih dotacij rezervnemu fondu in pokojninskemu fondu vsakemu po Din 750.000, poleg po pravilih predvidene dotacije 5% čistega dobička tako, da je vsak od teh fondov dotiran v tekočem letu skupno z Din 1.580.460.

Na naslov 16% dividende za leto 1930. je bilo rotirnih 12 milij. Din; a ostanek Din 1.430.820-36, ki preostaja po odbitku s Statutom zajamčenih tiantjem ravnateljstvu in upravnemu svetu, se je prenesel na novo na račun izgube in dobička za leto 1931.

Dividenda se prične izplačevati počenši z 9. marecem 1931. a Din 80— za vsako celo delnico.

Gospodarske vesti

× Tečaj za mizarstvo luženje na Jesenicah. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi na soboto in nedeljo 28. in 29. marca t. l. celodnevni tečaj za mizarstvo luženje po najnovejši metodi (kemično luženje). V tečaju bodo predavali strokovni učitelji Tehniške srednje šole v Ljubljani g. Adolf Dolak. Vsak udeleženec plača pristojbino, ki znaša za mojštro 50 Din, za pomočnike 25 Din. Pričetni mora s seboj v vodo brušene deščice raznega lesa v velikosti 10x20 cm in 6 do 8 mm debele (masivne ali furnirane) in sicer 3 komade češnjevega, 3 hrastovega, 6 bukovovega, 5 jelševnega, 8 orohovega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Na željo dobe udeleženci koncem tečaja uradna izkazila o rednem obisku in seznam 120 raznih receptov za sestavo lužil. Udeležbo je prijavitelj neposredno Obrtnemu društvu na Jesenicah, ki bo dalo prijavitelcem vsa podrobnejša pojasnila.

× Postaje za kontrolo sodov. Na podlagi členov 4. in 8. zak. o ureditvi službe kontroliranja mer in dragocenih kovin itd. je finančni minister sporazumno s trgovinskim ministrom določil te-le postaje za kontrolo mer: v Dravski banovini v sestavi oddelka kontrolnih mer v Celju; Brežice, Konjice, Koze, Krško, Rogatec, Šoštanj, Sevnica, Slovenjgradec; v sestavi oddelka v Ljubljani: Kočevje, Kranj, Kamnik, Ljilja, Novo mesto, Rakeč; v sestavi oddelka v Mariboru: Borle (?), Gornja Radgona, Ljutomer, Murska Sobota, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica, Sv. Lenart.

× Naš izvoz živine v Francijo v letu 1930. Glasom francoskih statističnih podatkov je Francija v letu 1930 uvozila skupno 59.000 komadov goveje živine, 1.218.000 ovc in 298.000 prašičev. Uvoz goveje živine se je vršil po največ iz francoskih kolonij, pa tudi Nemčija je v Posarju uvozila 27.000 komadov goveje živine. Poleg te-

ga pa je Nemčija uvozila v Francijo tudi že 178.000 prašičev, med tem ko je Italija uvozila 70.000 prašičev. Naš uvoz v Francijo je znašal vsega 8800 komadov, medtem ko je Romunija v tekočem letu pričela uvažati živino v Francijo. Vsekakor je čudno, da si naš izvoz ni zasigural večjega kontingenta, ker kakor je iz te statistike razvidno, so dobavitelji Francije naš izvoz jemali.

× Oddaja zgradbe treh dvanadstropnih stanovanjskih hiš v Ljubljani se bo vršila potem ofertalne licitacije dne 14. aprila t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnice v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, proračuni in načrti pa pri istem oddelku.)

× Oddaja zgradbe dveh dvanadstropnih stanovanjskih hiš v Mariboru se bo vršila potem ofertalne licitacije dne 15. aprila t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnice v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, proračuni in načrti pa pri istem oddelku.)

× Borze dela. Omejitev izdajanja objav, ki jih je izdajala borza dela, je bila začetkom marca razveljavljena, tako da morejo delavci ponovno potovati z objavami borze dela za polovično ceno.

× Oddaja zakupa koledvorskega restavracije na postaji Osijek se bo vršila potem ofertalne licitacije dne 8. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnice v Zagrebu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

× Oddaja zakupa koledvorske restavracije na postaji Pragersko se bo vršila potem licitacije dne 7. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnice v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji.)

× Oddaja elektroinstalacijski del se bo vršila potem ofertalne licitacije dne 8. aprila t. l. pri inženjerskem oddelku Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

× Oddaja rekonstrukcije ležišča na mostu preko Donave pri Novem Sadu se bo vršila potem ofertalne licitacije dne 15. aprila t. l. pri Direkciji drž. železnice v Subotici. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in načrti pa pri gradbenem oddelku te direkcije.)

× Oddaja popravila fasade na zgradbi Direkcije državnih železnice v Sarajevu se bo vršila potem ofertalne licitacije dne 28. marca t. l. pri Direkciji državnih železnice, gradbeni oddelku, v Sarajevu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji.)

× Izvoz žitaric. S sklepom generalne direkcije državnih železnice je podaljšana olajšava za prevoz žita v jugoslovansko-madžarskem prometu in olajšava za izvoz turščice po italijansko-jugoslovanski tarifi do konca junija t. l.

Dobave.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave zobatih koles.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 26. marca t. l. pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu glede dobave 7 električnih motorjev; pri Komandi bregalnške divizijske oblasti v Štipu glede dobave pisarniškega materiala; pri Direkciji državnih železnice v Subotici glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala; pri Direkciji državnih železnice v Sarajevu glede dobave 200.000 kg cementa, 5000 kg bencina in 5000 kg petroleja. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave 400 kg snažilne volne.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave kablovskega materiala.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave krogličnih ležajev.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 2500 kilogramov olja za osovine, 300 steklenice sidi, 10 kg salmijaka, 50 kg salmijakove soli, 10 kilogramov boraksa, 5 kg šelaka, 25 komadov krtač za parkete in 4 gumijevih cevi.

Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 27. marca t. l. ponudbe glede oddaje zidanja visoke peči.

Dne 27. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnice v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave naprave za izdelovanje matice ter glede dobave 5000 kg karbida.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dne 27. marca t. l. se bo vršila pri telegrafsko-telefonskem oddelku Ministrstva saobračaja (Odsek za nabave) ofertalna licitacija glede dobave 5000 komadov telefonskih varoval. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Strojni oddelak Direkcije državnih železnice v Ljubljani sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave 150 parov cokelj in 100 komadov lopat za premog; do 23. marca t. l. pa glede dobave 200 kg pobakrene žice za avtogenično varjenje kovnega železa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. marca t. l. ponudbe glede dobave 620 komadov pil, 300 komadov za barvanje, 100 komadov krtač za apno, ribanje itd., 1000 kg kovanih žebeljev, 1000 kg bodče žice ter glede dobave 1 jermena.

Dne 28. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnice v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 5000 kg vulkanskega in 5000 m² repičnega olja, umetnega škrljenceva, 1000 m² ladijskega poda in 4000 komadov smolnatih bakelj; pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu pa glede dobave naprave za čiščenje vode. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Direkcija državne železarnice Vreš—Majdan sprejema do 18. marca t. l. ponudbe glede dobave plinskih cevi in 2000 kg preje.

Borzna poročila

dne 18. marca 1931.

Devizna tržišča

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 18. marca. Amsterdam 22-7910 do 22-8510, Dunaj 798-94—801-94, Berlin 13-55 do 13-61, Bruselj 798-54 bl., Budimpešta 991-27 do 994-27, London 276-24—277-04, Milan 297-20 do 299-20, New York ček 56-73—56-93, Pariz 221-82 do 223-82, Praga 168-30—169-10, Zürich 1094-10 do 1097-10.

Beograd, 18. marca. Amsterdam 22-7950 do 22-8550, Berlin 13-55—13-58, Dunaj 798-94 do 801-94, London 276-24—277-04, Milan 297-30 do 299-30, New York 56-73—56-93, Pariz 221-82 do 223-82, Praga 168-30—169-10, Curih 1094-40 do 1097-40.

Dunaj, 18. marca. Amsterdam 185-12, Atene 9-215, Beograd 12-4885, Berlin 169-47, Bruselj 99-06, Budimpešta 123-98, Bukarešta 4-23, Kopenhagen 190-15, London 34-5537, Madrid 74-80, Milan 37-255, New York 711-20, Pariz 27-8325, Praga 21-0725, Sofija 5-155, Stockholm 190-55, Varšava 79-67, Curih 136-83.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu
London, 18. marca. 7% Blaire 81-375—82-625.
New York, 18. marca. 8% Blaire 92-50—93, 7% Blaire 82—83, 7% pos. drž. hipot. b. 81-50—83.
Curih, 18. mar. Beograd 9-1260, Pariz 20-3375, London 25-25, New York 519-70, Bruselj 72-42, Milan 28-2275, Madrid 54-50, Amsterdam 208-29, Berlin 123-82, Dunaj 73-07, Sofija 3-765, Praga 15-395, Varšava 58-20, Budimpešta 90-615.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču situacija neizpremenjena.

Zagreb, 18. marca. Drž. papirji: 7% inv. pos. 87-75—88 (88), voj. škoda ar. 424-75—425-25, kasa 424-50—425-25 (425), marc 424-50—425-50, julij 424—426, dec. 425—425-50 (425), 4% agr. april, maj 425-25 bl., junij 424—425 (424-50), avg. 51-50—52-50, 7% Bler 82-75—83 (82-75 do 83), 8% Bler 92-75—93-25, 7% pos. hipot. 82-75 do 83-25. — Banke: Hrvatska banka 50 d., Prastredion 900 d., Udruženja 190—192, Ljublj. kred. 128 d., Medunarodna 69 d. — Industrija: Sečerana Osijek 275—290, Trboveljska 329-50—331, Slavonija 200 d., Vevče 129—136-50.

Beograd, 18. marca. 7% inv. pos. 88-50—89-50, 4% agr. obv. 51-50—52-50, 7% pos. hip. banke 83—83-50, 7% Blaire 82-75—83, 6% begl. obv. 70-25, Rdeči križ 44, Tobake sr. 20—23, vojna škoda 424-25—425-75, ult. junija 425-50, ult. julija 425—426, Narodna banka 7800—8000, Založna banka 450—480, Izvozna banka 750.

Dunaj, 18. marca. Bankverein 16-35, Kreditni zavod 46-60, Dunav-Sava-Adria 14-71, Prioritete 89-20, Trbovlje 40-25.

Žitna tržišča

Tendence na ljubljanskem tržišču neizpremenjena stalna, promet: 2 vag. pšenice, 1 vag. koruze, 1 vag. einkvantina.

Novi Sad, 18. marca. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 24 vagonov, koruza 14, moka 6, otrobi 1 vagon. Tendence: neizpremenjena.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence mlačna, promet: 1 vagon remeljnov.

Higijensko mleko v Ljubljani

Nagli razvoj Ljubljane, ki se vsebolj in bolj približuje velikomestnim razmeram, stavlja vedno nove zahteve organizatorne narave. Med najbolj pereča vprašanja spada preskrba prebivalstva z dobrimi živili. Neposredna okolica mest pač ne proizvaja dovolj, da bi mogla zadostiti vsem zahtevam. Težje se problem leži na strani živil živalskega izvora, ki so splošno mnogo bolj izpostavljeni kvaru in so v pokvarjenem stanju veliko bolj škodljiva nego rastlinski sestavni deli naše hrane. Če so razmere pri prodaji mesa dovoljno kontrolirane in urejene, ne smemo isto trditvi o prometu z mlekom. In vendar je mleko kot hranilo velikanskega pomena. Pomislamo samo na prehrano naše mladine. Tu je mleko jedro vsega! Teda kolikor dobrega nudi mleko v zdravem stanju, tako nevarno je v pokvarjeni obliki. Splošno znano je, da se prenašajo povzročitelji tuberkuloze tudi potom mleka bolnih živali lahko na človeka. Eminentno nevarnost tega prenosa ilustrira trditve pri-

znanih strokovnjakov, da je do 50% vseh tuberkuloznih obolenj pri otrocih povzročeno po uživanju inficiranega mleka oz. masla. Če sedaj pomislimo, da postanejo z naraščajočim razširjenjem mesta razmere, v katerih žive otroci, za njihovo zdravje v glavnem vedno manj ugodne, potem samo po sebi rezultira zahteva po nujni kontroli vseh faktorjev, ki bi utegnili kvarno vplivati predvsem na zdravje našega upa — naše mladine. Zahteva po kontroli ni samo zadeva, ki spada v interno sfero meščanstva, tudi producent je na rešitvi problema bistveno zainteresiran. Kajti, le če bo mleko, ki je v prometu, res prvovrstno, sme naš kmet pričakovati povečanje konzuma in s tem v zvezi lažje vnovčevanje mleka.

Poglejmo si sedaj, potem kakih postopkov lahko dosežemo, da je mleko res zdravo. Do zadnjega časa nam je služilo pastereziranje kot gotovo izključna metoda za uničenje škodljivih klic v mleku. Pri tem pastereziranju segrevamo mleko na približno 85° C. Na ta način sicer uničimo škodljive bakterije, toda zvezano je to žilobog z znatnim poslabšanjem kakovosti mleka. Mleko, ki ima fiziološki pomen, da v razmeroma dolgi periodi življenja tvori edino hrano, je po svoji sestavi najpopolnejše sestavljeno živilo. Ne vsebuje namreč samo glavne skupine hranil — maščob, beljakovin in ogljikovih hidratov poleg anorganskih soli — temveč najdemo v njem tudi vitamine poleg enzimov in antitoxinov. Ti zadnji sestavni deli imajo velikanski vpliv pri reguliranju raznih procesov v organizmu. Vitamin A (rast itd.) vpliva vsled tega tudi na splošno počutenje jako ugodno. Efekt pastereziranja je poleg uničenja škodljivih bakterij znatno zmanjšanje vsebnosti mleka na njegovih regulirajočih faktorjih, vitaminih, enzimi in antitoxinih. In ne samo to, tudi beljakovine mleka preidejo pri segrevanju v težje prebavno obliko. Torej pastereziranje mleka nikakor ni idealen postopek. V novejšem času se je pojavil drug način, ki ima dobre strani pastereziranja, pa za prost njegovih slabih — t. j. takozvano bioriziranje mleka. Princip bioriziranja je analogen pastereziranju — termično uničenje škodljivih klic. Toda segrevanje se vrši samo tako dolgo — in v tem leži bistvo procesa — da se uničijo ravno bakterije, da pa na sestavne dele mleka še ne upliva neugodno. Tehnično se vrši tako, da razpršimo mleko v obliki najfinješe meglice v kurjenem valju, kjer se posamezne kapljice hipno segrevajo na potrebno temperaturo. Iz valja pa vodimo mleko tako, da ne pride predhodno v dotik z zrakom na hladilnik, kjer ga hladi- mo tako nizko, da se mikrobi ne morejo več razvijati v njem. Tako obdelano mleko je prosto bolezenskih kalic, pri tem pa je obdržalo še poseben značaj svežega nekuhanega mleka. Je torej res neoporečne kakovosti.

Ker je malo verjetno, da bi moglo mesto, ki ima toliko drugih izdatkov, investirati toliko denarja, kolikor bi bilo treba pri ustanavljanju moderne urejene mlekarne, nas je posebno razveselila vest, da božejo Osrednje mlekarne modernizirati svoj obrat in spraviti v promet tudi biorizirano mleko. Mleko bodo dostavljale v higijskih steklenicah v zgodnjih jutranjih urah na dom. S tem bi dobila tudi Ljubljana v aprovizaciji mesta z mlekom to, kar imajo že davno vsa večja mesta v inozemstvu. — A. P. 865

Radio

Ljubljana, četrtek, 19. marca. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje g. Jagodice. 10.20 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. 11.00 Radio-orkester. 11.30 Prof. dr. Rudolf Mole: Josip Pilsudski, prvi maršal Poljske. 12.00 Časovna napoved in poročila; plošče. 15.30 Gdč. A. Lehar: Kmetijska žena in žensko društvo. 16.00 Humoristično igrivo, pisatelj Milčinski. 16.30 Citre-solo, izvajalica Gdč. Greta Justin. 20.00 Prenos ljubljanske opere. 22.30 Časovna napoved in poročila, plošče. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 20. marca. 12.15 Plošče (Solistične pol ure — Uvertura). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.00 P. dr. R. Tominec: Krščanstvo in njegov odnos do umetnosti. 19.30 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 20.00 Prenos iz Prage. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 21. marca. 12.15 Plošče (Mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Viktor Pirnat: Po splitski okolici. 18.30 Bogo Plenčar: Šah. 19.00 Kuna-ver: Apnenec in voda. 19.30 Ga. Orthaber: Anglesščina. 20.00 Koncert zbora »Balalaika«. 21.00 Slovenske narodne z orkestrom poje g. Drago Zagar. 21.30 Valčekova ura, izvajalica Radio orkester. 22.30 Časovna napoved in poročila; Haval-jazz. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, četrtek, 19. marca. 12.20 Kuhnja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalaika koncert. 18.30 Novice. 20.00 Perutinarstvo II. 20.30 Ljubljana: Koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Večerna glasba.

Zagreb, petek, 20. marca. 12.20 Kuhnja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Prenos glasbe iz kavarne. 18.30 Novice. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Orkestralni koncert (Smetana, Dvorak, Novak Suk). 22.00 Novice in vreme. 22.10 Plesna šola. Zagreb, sobota, 21. marca. 12.20 Kuhnja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Popold. koncert Radio orkestra. 18.30 Novice. 20.00 Prenos opere iz Beograda.

Beograd, četrtek, 19. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Flavia. 18.00 Prenos glasbe iz hotela »Moskva«. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Glasba iz sinagoge. 21.30 Ljubljana. 22.30 Dnevne vesti. 22.50 Večerni koncert Radio orkestra.

Beograd, petek, 20. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 15.00 Solisti Radio. 17.00 Kuhnja. 17.30 Narodni trio. 18.00 Narodni napavi. 19.30 Nemščina. 20.00 Praga. 22.00 Novice. 22.20 Večerni koncert Radio ork.

Beograd, sobota, 21. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opold. koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne s kitaro. 17.00 Popold. koncert Radio ork. 19.30 Predavanje. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Opera.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

Stotnijski poveljnik se je splazil noter k nam. »Imate vse pri sebi?« je vprašal. »Premalo municije,« je zakričal Bethke. Hehl je zmajal z rameni in čez ramo podal Bethkeju cigareto. Ta je pokimal, ne da bi se ozrl. »Mora iti tudi tako,« je dejal Hehl in skočil v sosednji lijak. Vedel je, da bo šlo. Vsak teh starih vojakov bi bil prav tako lahko stotnijski poveljnik, kot je bil on.

Nastopila je noč. Ogenj nas je zgrabil. Kritja smo imeli malo. V lijaku smo z rokami in lopaticami grebli luknje za naše glave. Ležali smo trdno stisnjeni drug ob drugem. Poleg mene sta bila Albert in Bethke. Komaj dvajset metrov od nas je udarilo. Ko se je vrh žvižgačice bližal, smo odprli usta, da smo s tem rešili bobnila v ušesih. Navzlic temu smo skoraj oglušili; oči smo imeli napolnjene z zemljo in blatom, v nosovih pa polno prekletega smodnikovega in žveplovega dima. Odstrelkov je kar deževalo. Nekoga je gotovo zadelo, ker v naš lijak je ravno poleg

45

Bethkejeve glave z vročim granatnim izstrelkom priletela tudi odtrgana roka.

Hehl je skočil k nam. Ob svitu eksplozije je bil videti njega obraz pod čelado vapneno bled. Ves divji je zahropel: »Brandt — zadet, vse uničeno.«

Zopet je treskalo, hrumelo, rjavelo, deževalo blata in železa, v zraku je grmelo, zemlja je bobnela. Zastor se je dvigal in spuščal. Istočasno so se dvigali iz zemlje ožgani, črni ljudje. V pesteh so držali granate, pripravljeni so prežali. »Počasi nazaj —,« je zaklical Hehl.

Napad se je vršil levo od nas. Bil se je boj za gnezdo lijakov. Strojica je lajale. Bliski ročnih granat so švigali. Naenkrat je strojica umolknila. Zatreka pri naboju. Takoj so napadli gnezdo od strani. Samo par minut in odrezano je bilo. Hehl je to videl. »Preklete,« spustil se je čez pobočje, »naprej!« Municija je letela za njim. Bethke in Hehl sta bila hitro v razdalji, pripravi za lučanje. Metala sta. Hehl se je divje pogledal naprej. V takih trenutkih je bil Hehl ko zblaznel, pravi satan. Toda posrečilo se je, — onih v lijaku se je polastil zopet pogum, strojica je začela zopet delovati, zveza je bila zopet vzpostavljena; skupaj smo skočili nazaj, da bi dosegli betonski parobek za nami. Vse se je izvršilo tako hitro, da Angleži niti opazili niso, da je bilo gnezdo izpraznjeno. Strele so še vedno švigale v zapuščeni lijak.

Postalo je mirneje. Bal sem se za Ludvika. Toda bil je tu. Potem se je priplazil Bethke. »Wessling?« — »Kaj je z Wesslingom?« »Kje je Wessling?« — V zamolklo bobnenje oddaljenih topov se je čul ta klic. »Wessling — Wessling —,«

Hehl se je pojavil. »Kaj je?«

»Wesslinga ni.«

Prej je ležal Tjaden poleg njega, ko pa smo se umikali nazaj, ga ni več videl. »Kje?« je vprašal Kosole. Tjaden je pokazal tja. »Preklete,« — Kosole se je spogledal z Bethkejem. Oba sta vedela, da je bil to morda naš zadnji boj, toda niti trenutek nista pomišljala. »Vseeno,« je zarenčal Bethke. »Naprej,« je sopol Kosole. Izginila sta v temi. Hehl je skočil za njima.

Ludvik je vse pripravil, da bi naskočili, če bi one tri napadli. Začasno je ostalo vse tiho. Naenkrat pa so se začele svetlikati eksplozije ročnih granat, vmes so pokali strel samokresov. Ludvik in Laher sta bila že skoraj zunaj, ko sta se prikazala od potu oblita obraza Bethkeja in Kosole. Za seboj sta vlekla šatorko, na kateri je nekdo ležal.

Hehl? Bil je Wessling, ki je stokal. Hehl? Hehl je sovražnika zadrževal s strelji. Takoj za Bethkejem in Kosolom se je vrnil. »Vso bando v lijaku sem odpravil,« je kričal, »dva še z revolverjem —« Potem se je ozrl na Wesslinga. »No, kaj je?« Wessling ni odgovoril.

Planina pri Sevnici

Upravitelj planinske graščine g. Fišer je radli boleznimi dal ostavke na svoje mesto in odšel v svrhu zdravljenja v inozemstvo. G. Fišer je bil radi svoje inteligence, mirnega značaja in dobrosrčnosti po vsem okraju visoko spoštovan in priljubljen. Prav posebno ga bodo še pogrešali delavci in revni sloji, katerim je bil pravi krušni oče. Zelimu mu skorajšnjega okrevanja.

Uprava narodne šole v Sv. Vidu je vpizorila trojejanke »Težke ribec. Vpizoritev je zelo uspešna.

Albinov sejem je bil v primeri s prejšnjimi leti dokaj slab. Prignanih je bilo 411 glav govede, prodanih pa 88 glav. Cene za vola so se gibale od 7—9 Din za kg.

Proračun cestnega odbora v Smarju, ki je razgrnjen pri občinskih oblastih, izkazuje preko poldruhi milijon Din primanjkljaja. Za kritje se bodo pobirale 75% doklade na vse neposredne davke.

Avtohusni promet s Sevnico, ki je bil radi vremenskih prilik ukinjen, je zopet vpostavljen. Avtobus vozi redno po starem voznem redu.

Graje so vredna neštivilna anonimna pisma, ki se zlasti v zadnjem času grmadijo pri obeh sreskih načelnstvih o najtendencioznejših stvareh. Ako že hoče kdo opozoriti oblast na kaka protipravna dejanja, naj bo vsaj toliko možat, da prijave podpiše, ne pa da se kot kukavica skriva.

Bohinj

Koprivnik. Poročilo o bolezni šol. otrok bi se moralo pravilno glasiti, da je okrožni zdravnik bolne pregledal in sestavil tozadevno poročilo brez kakašne odredbe o prekinitvi pouka. Pouk je bil prekinjen v ponedeljek, in sicer zato, ker ni bilo nobenega učenca v šolo. Toliko v pojasnilo, da ne bo kake nepotrebne zamenjave.

VI 2801/31—5.

Razpis.

Načelnstvo mestne občine ljubljanske razpisuje oddajo:

Dobave različnih kamnoseških izdelkov v poslopju mestnega magistrata.

Razpis in pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti do dne 28. marca 1931 do 11. ure dopoldne v mestnem gradbenem uradu Šolski drevored 2/II.

Mestno načelnstvo v Ljubljani,
dne 18. marca 1931.

VI 2806/31—3.

Razpis.

Načelnstvo mestne občine ljubljanske razpisuje oddajo:

Kompletne izvršitve nove postaje za črpalko z motorjem na Osojah.

Razpis in pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti do dne 28. marca 1931 do 11. ure dopoldne v mestnem gradbenem uradu Šolski drevored 2/II.

Mestno načelnstvo v Ljubljani,
dne 17. marca 1931.

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna
ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Poslužujte se za oglašanje
»Jugoslovana«!

Od dobrega najboljša je le 423

Gritzner-Adler

šivalni stroj in kolo
Elegantna izvedba
najboljši material!

URANIA

pislalni stroj

v 3 velikostih!

Novosti!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miz

Le pri

Jos. Petelinc
Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2918

B. Pauer

kekse
biskvite
vafelne
i. t. d.
so najboljši! 732

Bisernico

II. in III. brač in berde,
kupim. Ponudbe z
navedbo cene na upravo
pod šifro »dobro
ohranjeno«. 849

Elektrotehnično podjetje Ivar Černe

Petra nasip 53

Železnarstvo
lekarnarje
dr. G. PICCOLI-ja
v Ljubljani krepča
oslabele, malokrvne,
odrasle in otroke. 324

Nogavice, rokavice,
volna in bombaž 463

načeneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Znanje stavbne
prihranke
dosežete, če Vam iz-
vrši načrte, proračune
in nadzorstvo Teh-
nični biro »Tehna«.
Ljubljana, Mestni trg
št. 25/1 507

1000 dinarjev
tedensko
zaslužite z obiskova-
njem v Vašem okraju.
Znamko za odgovor.
— Tovarna Kosmos,
Ljubljana, poštni pre-
dal 307 506

Telefon 2059
Premog
suha drva

Pogod. ik. Bohoričeva
ulica 5

Kolesa

na ugodne obroke
»CENTRA«
trgovina šivalnih stro-
jev, koles gramofonov
itd., Ljubljana, Masa-
rykova cesta, na-proti
gl. kol. Palača Vza-
jemne zavarovalnice.
733

Kavarna
Restavracija Klet

»Zvezda«
Dnevno koncert
lastnik Fr. in Roza
Krapeš, vulgo »Ziveli«
Ljubljana 762

Tradicijsionalna
Domača veselica (Hausball)

SK lirije 21. III. v Kazini
Mercurjev jazz: velika dvorana moderni plesi, mala
dvorana valček in polka

Strojno podjetje
R. Willmann, Ljubljana

Slomškova ul. 3

431

Zatvornice, vodna kolesa in mlinske
naprave, beneški jarmeniki, krožne
žage, nihalne žage, transmisijski deli

UNDERWOOD

Štiri milijone strojev
v rabi!

Zastopstvo ima

Telefon 29—80

LUDV. BARAGA
Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

JUGOGRAD

Jugoslovanska gradb. družba z o. z.
LJUBLJANA, Strelška ulica 33

se priporoča cenj. občinstvu za izvršitev
vseh gradbenih del, načrtov in statističnih
računov.

DELO SOLIDNO — KONKURENČNE CENE

Poslovodca:

Ing. arh. Pust Bogomir
konc. mestni stavbenik

Ing. Pust Srečko
tesarski mojster